GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

głos LUDU

DZIŚ W NUMERZE:

Twierdza imieniem »Hyundai« str. 3
GŁOSIK – rubryka dla dzieci str. 4
Osobisty nawigator str. 5
Trzyniec podejmuje Kladno str. 8

CZWARTEK
13 WRZEŚNIA 2007
NR 106
ROCZNIK LXII
CENA 6 KČ

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

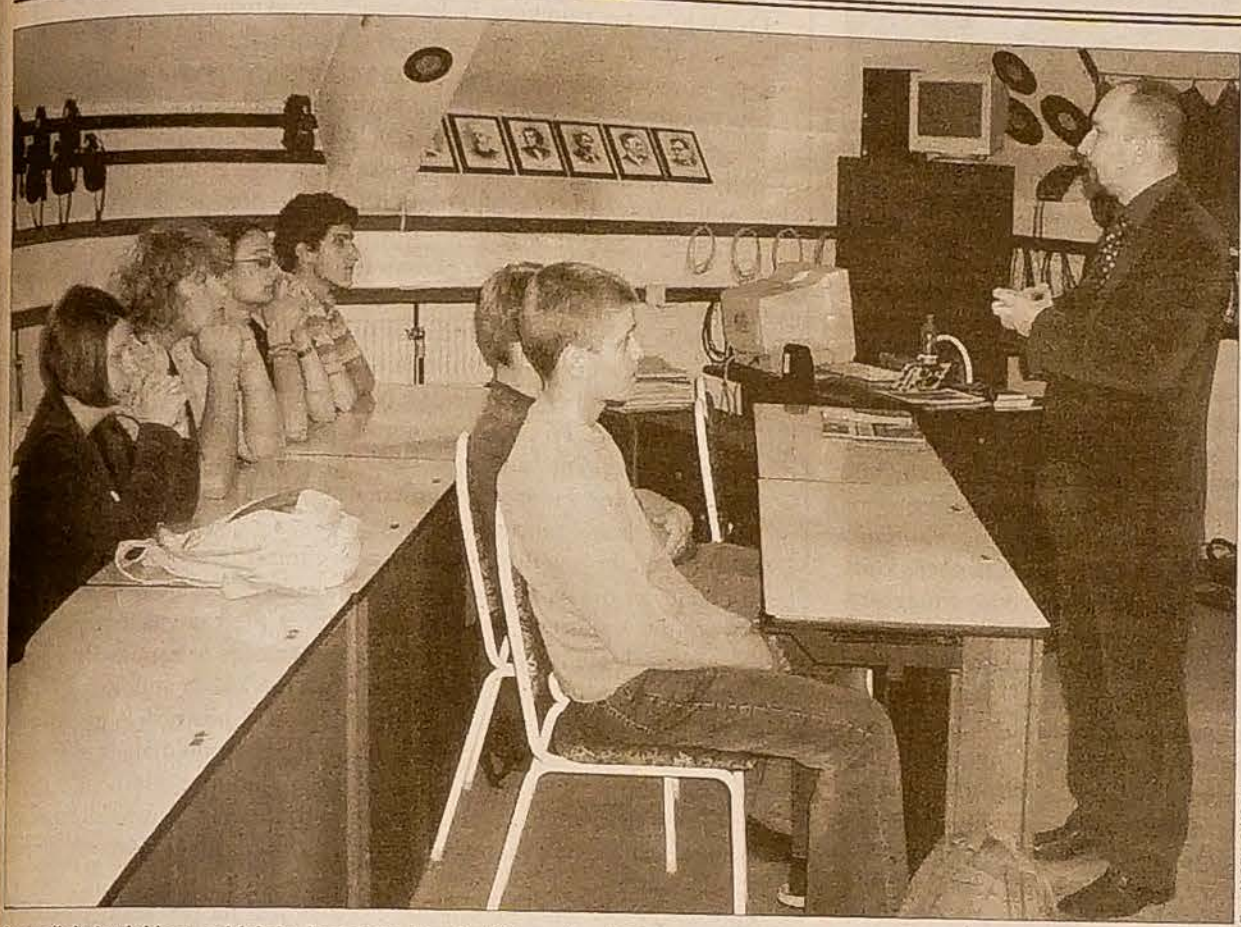

Fot. JACEK SIKORA

Pracownik katowickiego oddziału Instytutu Pamięci Narodowej, Ryszard Mozol, wygłosił dla tegorocznych maturzystów wykład pn. „Polska rewolucja – »Solidarność« w latach 1980-1981".

NOWY PROJEKT EDUKACYJNY KONGRESU POLAKÓW

Historia oczyma IPN

CZ. CIESZYN (kor) – **Uczniowie czwartych klas czeskocieszyńskiego Gimnazjum Polskiego mieli we wtorek okazję wysłuchać dwóch ciekawych wykładów nt. najnowszej historii Polski. Wygłosili je dwaj historycy z Biura Edukacji Publicznej przy Oddziale Instytutu Pamięci Narodowej (IPN) w Katowicach, Kornelia Banaś i Ryszard Mozgol. Stało się tak w ramach projektu pn. „Poznajmy historię z IPN", który wspólnie z tą instytucją przygotował Kongres Polaków w RC.**

– *W ramach tego projektu będziemy w przeciągu dwóch miesięcy odwiedzać polskie szkoły na Zaolziu* – powiedział naszej gazecie R. Mozgol. – *Zajęcia będą dotyczyły historii Polski, najistotniejszych elementów związanych z najnowszymi dziejami naszego kraju, czyli od 1945 roku, i spraw związanych z „instalowaniem się" w Polsce systemu komunistycznego. Myślę, że to będzie dla zaolziańskiej młodzieży bardzo interesujące, bo będzie mogła porównać, jak to wyglądało wszystko w RC, a jak w Polsce. Całość zakończymy sprawami związanymi ze stanem wojennym.*

Podobnie mówi prezes Kongresu, **Józef Szymeczek**. – *Tak to już bywa, że historia najnowsza bywa najczęściej pomijana na lekcjach historii. Albo już nie ma na nią czasu, albo nie mieści się w koncepcji nauczania. Ale to nie wina nauczycieli, lecz systemu edukacyjnego. Dlatego więc przyszliśmy z koncepcją przybliżenia młodzieży najnowszej historii przez historyków IPN, którzy są do tego najbardziej upoważnieni. Bo też oni dysponują ważnymi materiałami i są w stanie przedstawić historię odmitologizowaną, chociaż może trochę bolesną. Jest to swego rodzaju eksperyment i sam jestem ciekaw, czy naszą młodzież ten projekt zainteresuje i czy zrozumie, o co właściwie chodzi. Jeśli tak się stanie, to w przyszłości moglibyśmy projekt kontynuować.*

Goście z Katowic zapoznali tegorocznych maturzystów z historią IPN. Później przyszedł czas na wykłady. K. Banaś mówiła o narodzinach systemu władzy komunistycznej, R. Mozgol zaś nazwał swój wykład „Polska rewolucja – »Solidarność« w latach 1980-1981".

Historycy IPN jeszcze we wrześniu spotkają się z młodzieżą ze szkół podstawowych w Cz. Cieszynie, Trzyńcu i Wędryni, w październiku zaś karwińskich klas gimnazjum oraz jabłonkowskiej PSP im. H. Sienkiewicza. W październiku też zostanie w ramach projektu otwarta wystawa pn. „PRL – tak daleko, tak blisko".

Spór o polsko-czeskie tablice

CIERLICKO (dc) – Radny gminy oraz pełnomocnik Rady Kongresu Polaków w RC w komisji ds. mniejszości narodowych, **Wawrzyniec Fójcik**, zwrócił redakcji uwagę na fakt, że w gminie pozdejmowano dwie tablice oznaczające nazwy przystanków autobusowych, co – jego zdaniem – utrudnia orientację na jej terenie. Wysuwa też przypuszczenie, że stało się tak dlatego, by nie trzeba było wprowadzać nazw dwujęzycznych. Swe podejrzenie uzasadnia tym, że do zdjęcia tablic doszło krótko po tym, kiedy wraz z prezesem Rady KP **Józefem Szymeczkiem** zwrócili wójtowi gminy, **Lydii Vaškovej**, uwagę, że przynajmniej na Kościelcu, ze względu na Żwirkowisko, byłoby dobrze umieścić również polską nazwę. Jego zdaniem, ogólnie system orientacyjny w gminie, która jest miejscowością turystyczną, jest niedostateczny. Postuluje wprowadzenie drogowskazów, twierdzi jednak, że rada gminy w ogóle nie chce o sprawie tej dyskutować.

Wójt Vašková nie zgadza się z zarzutem Fójcika, że napisy z przystanków zniknęły w myśl zasady: *jeżeli miałoby być po polsku, to lepiej, niech nie będzie nawet po czesku*. Twierdzi, że tablice zdjęto dlatego, że były zardzewiałe, wobec czego wyglądałyby brzydko na odremontowanych przystankach, a na nowe jak na razie nie ma w budżecie gminnym przewidzianych środków, podobnie jak na proponowane przez Fójcika drogowskazy. – *Pan Fójcik, jako były wójt, dobrze wie, że nie mogę z własnej woli zadecydować o wprowadzeniu drogowskazów, skoro nie zaplanowano na nie środków w uchwalonym budżecie gminy na bieżący rok. Wykracza to poza moje uprawnienia* – powiedziała „GL" Vašková. – *Natomiast wprowadzenie podwójnych napisów na obiektach publicznych uchwalono już w maju. Obecnie KMN przygotowuje dalsze poszerzenie dwujęzycznych napisów, tak, by przed uchwalaniem budżetu na rok następny było wiadomo, na co potrzebne będą środki. Bo choć dwujęzyczne napisy finansowane są z dotacji państwowej, to wpierw gmina musi zapłacić je sama.*

Również przewodnicząca KMN, a zarazem dyrektor miejscowej polskiej szkoły, **Barbara David**, uważa, że z wprowadzaniem dwujęzyczności nie ma w gminie problemu. Mówi, że jak najszybciej będą wprowadzone dwujęzyczne tablice wjazdowe, dwujęzyczna nazwa Domu Kultury, gminnych Usług Technicznych. Od dawna widnieje polski napis, łącznie z polską nazwą miejscowości, na budynku Urzędu Gminnego oraz na bibliotece. Jeśli chodzi o nazwy przystanków, to jak na razie nie zostały uznane za sprawę istotną. – *Mogą być przedmiotem dalszych dyskusji* – powiedziała B. David naszej gazecie.

Konsul Kronhold w naszej redakcji

CZ. CIESZYN (kor) – Sytuacja mniejszości polskiej na Zaolziu oraz kondycja polskiej prasy w regionie były głównym tematem spotkania kierownictwa naszej redakcji z nowym konsulem generalnym RP w Ostrawie, **Jerzym Kronholdem**. Oprócz redaktor naczelnej **Beaty Schönwald** i jej zastępcy **Jacka Siwiory** w spotkaniu uczestniczył także redaktor naczelny „Naszej Gazety", **Jan Kubiczek**.

Rozmowy, jak najbardziej robocze, dotyczyły m.in. umożliwienia redakcji „GL" dostępu do serwisu informacyjnego Polskiej Agencji Prasowej. Konsul Kronhold zadeklarował też pomóc w organizowaniu krótkich staży redaktorów naszej gazety w redakcjach polskich gazet.

Pogoda

CZWARTEK – Zachmurzenie zmienne, możliwe przelotne opady deszczu. Temperatura w dzień 16-20 st., nocą 11-7 st. C. Wiatr płn.-zach. do 5 m na sek.

PIĄTEK – Pogodnie. Rano możliwe lokalne mgły. Temperatura w dzień 18-22 st., nocą 8-4 st. C.

07106
9 771212 422041

Zgłoś budynek

TRZYNIEC (hs) – Na naszym terenie, gdzie tylko nie spojrzeć, ktoś buduje nowy dom, ktoś inny remontuje. Nowe budynki i siedziby firm rosną jak grzyby po deszczu. Nasze społeczeństwo ogarnął prawdziwy boom budowlany. Niektóre budynki przedstawiają naprawdę ciekawe rozwiązania architektoniczne.

Miasto Trzyniec po raz ósmy ogłasza konkurs na Budynek Roku 2007. Zgłoszenia nowych budynków, które zostały oddane do użytku w okresie od 1 listopada 2006 do 31 października 2007, można wysyłać na adres urzędu miejskiego do 31 października br. Druki zgłoszeń znajdują się na stronach internetowych *www.trinecko.cz*. Konkurs przebiega w trzech kategoriach. Pierwsza to budynki mieszkalne i domki rodzinne. Mieszczą się w niej zarówno nowe budowle, jak i rekonstrukcje starszych obiektów. Druga kategoria przeznaczona jest dla budynków o charakterze komercyjnym. Natomiast do trzeciej kategorii zgłaszać można odnowione fasady istniejących już obiektów.

Do konkursu może się zgłosić właściciel budynku. Jeżeli zgłoszenie wysyła osoba trzecia, musi posiadać zgodę właściciela. Budynek musi też znajdować się na terenie Trzyńca. Organizatorzy przewidują nagrody dla najlepszych obiektów, dla pierwszych dwóch kategorii główna nagroda wynosi 40 tys. kc.

ROZMOWA Z PRAWNUCZKĄ FRANCISZKA ŻWIRKI, AGNIESZKĄ

Nauczę się latać

Jedną z najczęściej fotografowanych osób podczas sobotniej uroczystości na Żwirkowisku była prawnuczka Franciszka Żwirki, **Agnieszka Żwirko**. Poprosiliśmy ją o krotką rozmowę.

Proszę powiedzieć parę słów o sobie.

Mieszkam w Warszawie, mam 17 lat, w przyszłym roku czeka mnie matura. Bardzo chciałabym studiować prawo.

Czy pani koledzy i koleżanki z klasy wiedzą, kim był pani pradziadek?

Tylko niektórzy, ci, którzy bardziej interesują się historią, ewentualnie lotnictwem. Większość raczej nie zdaje sobie sprawy. Nawet nauczyciele.

Czy na Żwirkowisku jest pani po raz pierwszy?

Nie, po raz drugi. Po raz pierwszy byłam, gdy miałam 12 lat.

Czy dzięki wizycie w tym miejscu, wie pani, że żyją tu Polacy?

Troszeczkę, trochę coś słyszałam na ten temat.

Wybiera się pani na prawo. A czy lotnictwo w ogóle nie leży w sferze pani zainteresowań?

O tak! Bardzo chciałabym nauczyć się latać, ale to zostawiam sobie jako hobby. Na razie jest to w sferze marzeń, po maturze pomyślę o tym, jak to zrealizować.

(dc)

Fot. DANUTA CHLUP

Agnieszka Żwirko, prawnuczka słynnego lotnika.

Znad Wisły

■ **Szef LPR Roman Giertych zeznawał w warszawskiej prokuraturze** w sprawie przecieku dotyczącego akcji CBA w ministerstwie rolnictwa. Według tygodnika „Wprost", śledczych interesuje informacja podana przez Giertycha na konferencji prasowej o rozmowie, jaką przeprowadził z Andrzejem Lepperem 6 lipca, podczas której Lepper powiedział mu o planowanej akcji Centralnego Biura Antykorupcyjnego w ministerstwie rolnictwa.

■ **Prezydent Lech Kaczyński powołał Zytę Gilowską** na wicepremiera i ministra finansów, Zbigniewa Religę na ministra zdrowia i Aleksandra Szczygłę na ministra obrony narodowej – poinformowała Kancelaria Prezydenta. Gilowska, Religa i Szczygło, wraz z 12 innymi ministrami, zostali przez prezydenta Lecha Kaczyńskiego odwołani ze swych stanowisk w piątek, chwilę przed rozpoczęciem sejmowej debaty nad wnioskami PO o wota nieufności dla nich. Zostali wtedy sekretarzami stanu. W konsekwencji Sejm nie zajął się wnioskami PO, bo stały się bezprzedmiotowe.

■ **Aluminiowy nieśmiertelnik polskiego żołnierza Józefa Naglika** zaginionego w ZSRR w 1940 roku wykopano w Bykowni pod Kijowem. Nazwisko Naglika znajdowało się na liście 3435 polskich jeńców, którzy według dokumentów NKWD zostali przetransportowani z więzień na terenie Ukrainy do Kijowa, Charkowa i Chersonia. Dokumentów potwierdzających, co się stało z nimi potem, nie odnaleziono do tej pory. Nieśmiertelnik polskiego żołnierza to pierwszy niepodważalny dowód, że część polskich ofiar zbrodni katyńskiej została zamordowana w stolicy Ukrainy, a następnie pochowana w zbiorowych grobach w Bykowni.

■ **„Nie będę startował w przyspieszonych wyborach parlamentarnych"** – powiedział w wywiadzie dla RMF FM Kazimierz Marcinkiewicz. – „Jestem w Londynie – pracuję, przygotowuję się do kolejnego zarządu. Piszę książkę, która pewnie za dwa, trzy tygodnie wyjdzie" – dodał. Deklaracja Marcinkiewicza to odpowiedź na pojawiające się ostatnio spekulacje, że miałby on wzmocnić listę wyborczą Platformy Obywatelskiej. Na liście nazwisk pożądanych przez PO oraz inne ugrupowania pojawiają się także nazwiska Bogdana Borusewicza i Radka Sikorskiego.

■ **„Jan Rokita jest liderem małopolskiej listy PO** i rusza do ciężkiej batalii ze Zbigniewem Ziobrą" – powiedział lider PO, Donald Tusk. Zdementował tak ostatnie doniesienia, które mówiły o możliwości odejścia Rokity z PO. Przewodniczący Platformy w programie Moniki Olejnik mówił o strategii wyborczej PO w nadchodzących wyborach parlamentarnych.

■ **Gdyby przedterminowe wybory odbyły się 9 września**, na PO głosowałoby 33,9 proc. wyborców, na PiS 27,1 proc., a na LiD 13 proc. wyborców – wynika z sondażu SMG/KRC przeprowadzonego dla programu TVP 1 „Forum". Według sondażu 5-proc. progu wyborczego nie przekroczyłyby: LPR – 4,3 proc., PSL – 3,2 proc., Krajowa Partia Emerytów i Rencistów – 3 proc., Samoobrona – 1,6 proc., a także Partia Kobiet – 1,6 proc. **Opr. (kor)**

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Fot. KAZIMIERZ SANTARIUS

Trzy puste kamienice, które nie przysparzają uroku frysztackiemu rynkowi, oraz sąsiadujący z nimi dom z pizzerią (z prawej).

»Raj« w pustostanach

KARWINA (s) – Wzmianka o trzech pustych kamienicach na frysztackim rynku, w których ma powstać ośrodek rehabilitacji i pensjonat dla osób w podeszłym wieku, zawarta w jednym z naszych felietonów z cyklu *Samo życie*, wymaga rozwinięcia. Otóż, jak wynika z naszych informacji, które dodatkowo uzyskaliśmy ze źródła zbliżonego do karwińskiego magistratu i związanego z lokalnym biznesem, to nie miejskie władze zamierzają urządzić w tych pustostanach „raj dla seniorów", lecz prywatna firma „Eva Trotter, CFA". **Eva Trotter** to córka magnata węglowego, **Viktora Koláčka**, który kupił dla niej kamienice – rzekomo za 200 mln koron.

Jak nas zapewniono, ośrodek już mógł być w budowie lub nawet działać, a trzy domy w rynku od dawna błyszczeć nowością i nie szpecić wizytówki miasta, gdyby miejski urząd budowlany wydał pozwolenie na adaptację obiektów. Nie wydał zaś tego dokumentu dlatego, bo w projekcie zabrakło miejsca... na parking samochodowy. Zrozumiała i słuszna decyzja. Jak potencjalni pensjonariusze ośrodka mieliby się doń dostać?

Inwestor znalazł rozwiązanie, tyle że wymaga ono dodatkowego zachodu. Na parking upatrzył sobie mianowicie teren, na którym każdego lata swój ogródek gastronomiczny urządza pizzeria z sąsiedztwa. W tym celu chciał odkupić tę niewielką działkę, lecz właścicielka wpierw nie wyraziła na to zgody, a kiedy dała się namówić, zażądała zbyt wygórowanej ceny, na którą z kolei firma „Eva Trotter, CFA" nie przystała. Tak więc budowa ośrodka rehabilitacyjnego dla seniorów zawisła w próżni.

Teraz już jednak, jak się dowiadujemy, ma szansę ruszyć na nowo. Strony podobno doszły do porozumienia. Firmie kupującej miało się udać zbić cenę o połowę. Karwinianom wypada już tylko wypatrywać na rynku ekipy budowlanej.

Pomaga im państwo

BYSTRZYCA (kor) – Czeski rząd przyznał w tym roku Bystrzycy dotacje, z których gmina dofinansowała dwie ważne inwestycje. Pierwsza to wymiana okien w starym budynku czeskiej podstawówki, gdzie stare okna, liczące prawie 80 lat, zastąpiły nowe, drewniane. Ta inwestycja pochłonęła w sumie 6,5 mln Kc.

Tyle samo muszą władze Bystrzycy wyłożyć na rozpoczętą właśnie budowę „strefy relaksu" w centrum wsi. Jak już pisaliśmy, ma ona być częścią kompleksu sportowego przy budynkach polskiej i czeskiej szkoły podstawowej. To tam właśnie mieszkańcy wioski ze swoimi dziećmi będą mogli wypoczywać w czasie wolnym od pracy. Będzie tam sporo zieleni, ławeczek, a także dwa boiska dla dzieci z huśtawkami i piaskownicami oraz altana. Zastępca wójta, **Roman Wróbel**, poinformował nas, że „strefa relaksu" powinna być gotowa do końca września.

O ile dotacja na budowę strefy wpłynęła do kasy gminnej z resortu rozwoju regionalnego, wymianę okien w starej szkole dofinansowano wprost z budżetu państwa.

Moim zdaniem

DANUTY CHLUP

Nacjonalizm ciągle żywy

Gdy niedawno doszło do zamazania polskich nazw przystanków w Olbrachcicach, skłonna byłam przyjąć wytłumaczenie, że chodzi o zwykły akt wandalizmu, który nie ma nic wspólnego z antypolskim szowinizmem.

Ostatnio, przeczytawszy w Internecie dyskusję nawiązującą do artykułu ostrawskiego dziennikarza Ladislava Vrchovskiego na temat dwujęzyczności i przejawów nacjonalizmu, zmieniłam zdanie. Sam artykuł – co pragnę podkreślić – jest nam przychylny. Co innego poglądy dyskutujących. Powiało grozą. Nawoływania do deportacji polskiej mniejszości, hasła typu *Poloki na hoki, a hoki za Olze*, twierdzenia, że Polacy w czasie II wojny światowej mieli „lepsze" obozy koncentracyjne, podczas gdy obywateli czeskich mordowano... To tylko niektóre z szeregu kłamstw, półprawd i obraźliwych słów. Oczywiście nie wszystkie poglądy były radykalne, znaleźli się wśród dyskutujących również zwolennicy pokojowego współistnienia oraz Polacy, którzy starali się wytłumaczyć, dlaczego chcemy polskich napisów. Wyciągnęłam z całej tej dyskusji dwa wnioski. Po pierwsze – mieszkańcy gmin, w których umieszczane są dwujęzyczne tablice, w ogóle nie wiedzą, dlaczego tak się dzieje. Władze gminne nie informują ich, ani o tym, że nie chodzi o wymysły polskich radykałów reprezentowanych przez PZKO (właśnie PZKO, który internauci uznali niemalże za organizację separatystyczną), ani też o fakcie, że nie są finansowane z budżetu gminnego. Tu widzę pole do popisu dla Kongresu Polaków, który powinien chyba zwrócić się do poszczególnych gmin z postulatem, by informacje te zamieściły w gazetkach gminnych, które dziś wydaje praktycznie każda gmina.

Drugi wniosek – na forach internetowych, z pewnością nie tylko na tym jednym – dyskutujący w wielu wypadkach popełniają przestępstwo obrazy narodu, rasy, przekonań religijnych. Jeden z internautów zwrócił na to zresztą uwagę, zamieszczając w dyskusji odpowiedni fragment kodeksu karnego. Czy mamy nad tym machnąć ręką? Zostawić sprawę taką, jaką jest?

Kończę nietypowo – pytaniami. Sprawa jest na tyle istotna, że chyba wszyscy, a zwłaszcza osoby reprezentujące naszą mniejszość, powinny się nad nimi zastanowić.

P.S. By nie być posądzoną o stronniczość, muszę jeszcze napisać, że był też polski internauta – nacjonalista, posługujący się podobnie niewybrednymi słowami, jak jego czescy koledzy. Nacjonalizm zawsze znajdywał zwolenników wśród członków wszystkich narodów...

chlupova@glosludu.cz

Remiza jak nowa

BOGUMIN ZABŁOCIE (mro) – Jak nowa wygląda odnowiona remiza strażacka w Zabłociu. Kosztem 650 tys. kc wstawiono do niej nowe okna, odnowiono fasadę, umieszczono napis oraz zainstalowano uchwyt na wetknięcie chorągwi, zaś odcień różowego koloru wybrali sami strażacy. – *Drzwi wjazdowe oraz przybudówkę do remizy strażacy pomalowali sami* – powiedział „GL" **Lumír Macura**, kierujący wydziałem organizacyjnym bogumińskiego ratusza. Dodał, że co roku miasto inwestuje prawie milion koron w utrzymanie remiz i sprzętu, w jaki wyposażone są oddziały ochotniczej straży pożarnej.

Na terenie Bogumina działa ponad 400 strażaków, w tym 381 dorosłych i 46 młodocianych. Swoje oddziały ochotniczej straży pożarnej mają Stary Bogumin, Skrzeczoń, Szonychel, Wierzbica oraz Zabłocie.

Dokąd śmieci?

BOGUMIN (mro) – Wkrótce na ulicach miasta będzie trudniej znaleźć „wielkoobjętościowe" kontenery na śmieci. Przed otwarciem punktu zbiorczego odpadów przy ul. Kopernika było ich 20, obecnie 13, a niebawem już tylko 9. Ich funkcję ma przejąć punkt zbiorczy na Kopernika oraz od marca przyszłego roku objazdowy punkt zbiorczy. Za to na stałe zagoszczą w mieście kolorowe pojemniki do segregacji śmieci, których już teraz jest tu ponad sto.

Ciekawostki

Idealne onieśmielają

Większość mężczyzn obawiałoby się rozebrać przed – ich zdaniem – „idealną" dziewczyną – wynika z przeprowadzonej w Wielkiej Brytanii ankiety. Panowie preferują kobiety ze szczupłą talią i sporymi pośladkami. 90 proc. pożąda kobiet o zaokrąglonych figurach, a 35 proc. lubi okrągłe brzuszki. Tylko sześć procent ankietowanych wybiera kobiety chude. Najczęściej jako idealną ankietowani wskazywali aktorkę Scarlett Johansson i piosenkarkę Beyonce – obie o zaokrąglonych figurach. Tylko trzy proc. panów chciałoby ujrzeć nagą wychudzoną piosenkarkę Victorię Beckham. Natomiast 90 proc. panów przyznało, że wstydziłoby się rozebrać przed taką „doskonałą" kobietą. Większość panów nie lubi swojego ciała – woleliby wyglądać np. jak piłkarz David Beckham.

Przywitają... tysiąclecie

Etiopia przygotowuje się do powitania nowego tysiąclecia, które rozpocznie się w nocy, kraj wkroczy bowiem w 2000 rok zgodnie z obowiązującym tam kalendarzem koptyjskim. Na wyszorowanych, ukwieconych ulicach Addis Abeby już powiewają flagi. W programie obchodów zaplanowano koncert amerykańskiej grupy popowej Black Eyed Peas, który odbędzie się w kosztującej wiele milionów dolarów hali, zbudowanej specjalnie na tę okazję z pieniędzy południowoetiopskiego miliardera. Etiopski minister spraw zagranicznych Sejum Mesfin uważa, że uroczystości powinny koncentrować się wokół pokoju i demokracji. Na czas obchodów wzmocniono środki bezpieczeństwa. Kalendarz etiopski jest lokalną wersją kalendarza koptyjskiego. Rok dzielony jest na 13 miesięcy, z czego pierwszych 12 ma po 30 dni, a ostatni pięć lub sześć, zależnie od tego, czy rok jest przestępny. Podobnie jak w kalendarzu gregoriańskim liczenie lat rozpoczyna się od roku narodzenia Chrystusa, ale Etiopczycy przyjęli, że Jezus urodził się siedem lat później.

Hitem – chleb

Nie wódka, ale chleb stał się polskim hitem eksportowym. W ubiegłym roku piekarze wysłali za granicę wyroby warte ponad 400 milionów euro. Wódek i innych napojów alkoholowych sprzedano zaledwie za 77 milionów. Polski chleb, pieczywo cukiernicze i ciasta szybko zdobywają zagraniczne rynki. W ubiegłym roku eksport tych produktów był aż o jedną piątą wyższy niż w 2005 r. Polscy piekarze najwięcej chleba wysyłają tam, gdzie żyją liczne grupy polskiej emigracji zarobkowej. Andrzej Bielecki z firmy „Nowakowski-Piekarnie" tłumaczy w rozmowie z „Dziennikiem", że po przystąpieniu do Unii nasiliły się wyjazdy zagraniczne rodaków, za nimi zaś powędrował polski chleb. Jak dodaje, główne kraje, do których Polska eksportuje pieczywo, to Niemcy, Wielka Brytania i Irlandia.

Policjant rabusiem

Uliczny rabuś, który wyrwał kobiecie torebkę, po złapaniu go przez przechodniów okazał się policjantem po służbie. Jak podała malezyjska prasa, do wydarzenia doszło w stanie Perak na północy kraju. Zaalarmowani krzykiem kobiety przechodnie ruszyli w pościg za uciekającym z jej torebką złodziejem. Schwytanego przekazali w ręce policji – w tym momencie okazało się, że rabuś miał przy sobie dokumenty, świadczące o tym, iż jest policjantem.

OBOK WIOSKI NOSZOWICE ROŚNIE GLOBALNY GIGANT

Twierdza imieniem »Hyundai«

U podnóża Beskidów powstaje prawdziwa 200 hektarowa twierdza „Hyundai". Otoczona jest wysokim na ponad 5 metrów wałem ziemnym, którego zadaniem będzie tłumienie przyszłych dźwięków wydobywających się z fabryki. Wał, niczym mury obronne, posiada własne bramy, które wiodą w prostej linii do poszczególnych hal i zakładów poddostawczych, znajdujących się również na terenie „warowni".

Województwo morawsko-śląskie na teren tuż przy wale wysłało ciężki sprzęt do robót ziemnych. Trwa tu budowa 5.5 kilometrowej obwodnicy zakładu, z której dogodnie będzie można zjechać na sieć dróg przecinających kompleks fabryczny. Przy nich zostanie zasadzonych ponad tysiąc drzew. Tak będzie już w listopadzie. Teraz, po usunięciu wierzchniej części gruntu i zniwelowaniu 20 metrowych różnic w ukształtowaniu terenu, na placu budowy została sama glina, która w strumieniach deszczu zmienia się we wszędobylską maź.

To właśnie w niej brodzi w kaloszach 300 pracowników „Hyundai" i firm poddostawczych, których na budowie jest bez liku. Po niej, niczym na rajdzie przez Saharę, suną terenowe samochody z osobami odpowiedzialnymi za postęp prac.

Najbardziej zaawansowana w budowie jest hala tłoczni, którą pokryto już dachem, przystawiono prawie wszystkie ściany i kładziona jest końcówka izolacji. Budowa automatycznie zarządzanej spawalni, „goni" budowę tłoczni; w lesie za to powstaje najwyższy budynek kompleksu – lakierni, na której szczycie będą umieszczone filtry i spiekacze ekshalatów. Mniej więcej w połowie prac jest hala montażowa, która ma być obiektem o największej powierzchni, ponad 10 hektarów. Budowana jest też hala produkcji skrzyni biegów oraz centrum energetyczne. Prawie wszystkie hale zostaną oddane do użytku na wiosnę przyszłego roku.

W fabrycznym „grodzisku" zaprojektowano także kontenerową stację kolejową (a więc nikt nie liczy się z możliwością, by nie było kolejowych dostaw towaru a całość zaopatrzenia szła drogą kołową z R–48). Tuż przy „suchym porcie" zlokalizowano tor jazd próbnych, gdyż, jak gwarantuje **Petr Vaňek**, rzecznik prasowy zakładów, każdy wyprodukowany tu od października 2008 roku „i30" zostanie nie tylko przetestowany na linii produkcyjnej, ale i wypróbowany w warunkach iście polowych.

Zanim jednak „i30" zjadą z linii montażowej, poszczególne ich części będą musiały przesuwać się mostami łączącymi poszczególne hale technologiczne. Przesuwanie półproduktów będzie odbywać się tak górą, jak i dołem hali. Stąd taką wielką uwagę przykłada się do wylewania betonowych podłóg – bowiem i w ich rowkach będą punkty zaczepne do przemieszczania wyprodukowanych części. Pracują nad tym nowoczesne maszyny. Pomagają im ludzie.

– *Do końca tego roku prace budowlane będą zakończone* – zapewnia P. Vaňek. Jednocześnie na już wykończonych odcinkach zainstalowana będzie jedna z najnowocześniejszych technologii w branży (dodajmy, bardzo wrażliwa np. na wstrząsy, stąd pierwszeństwo w budowie mają ciągi komunikacyjne). Potem próbny rozjazd produkcji. Od marca 2009 r. zakład będzie produkował 200 tys. aut rocznie. Docelowo w 2011 roku będzie ich 300 tys. rocznie przy zatrudnieniu 3500 osób.

Całkowita inwestycja szacowana jest na 1 120 mln euro. – *Do końca lipca zainwestowano już w zakłady 86 mln euro* – uzupełnia **Kateřina Churá**, z biura rzecznika prasowego.

Póki co, na placu budowy widać zarysy hal, głębokie wykopy i kierunkowskazy w języku czeskim oraz angielskim. Dzień roboczy trwa tu od godziny 8.00 do 17.00 z godzinną przerwą obiadową. W jej trakcie można spożyć posiłek kuchni południowokoreańskiej przyrządzony przez zakładowe kucharki. Dziś podawana jest pikantna zupa z owoców morza, ryba i ryż.

Jeszcze jakiś czas, dopóki nie powstanie budynek biurowy, administracja zakładu będzie dojeżdżać do Noszowic. Hyundaiowcy swoją kwaterę główną mają jeszcze w strefie przemysłowej w Ostrawie Hrabowej. W sali głównej siedzą pospołu oddzieleni przegrodami ci od finansów, produkcji i innych działów w zakładzie. W przeszklonym pomieszczeniu trwa narada, a może i nauka języka czeskiego dla Koreańczyków... Zarówno oni uczą się mowy Husa, ale też i Czesi uczą się po koreańsku. Ćwiczyć można przy lada okazji. Choćby podejmując się tłumaczenia czesko-koreańskiej gazetki ściennej.

Ducha Korei czuć w Hrabowej i w Noszowicach na każdym kroku. Już choćby przez fakt niezwykle uprzejmego obycia ludzi, widocznego dystansu oraz szacunku, jaki Koreańczycy okazują sobie wzajemnie i... innym.

MARTYNA RADŁOWSKA-OBRUSNIK

Fot. M. RADŁOWSKA-OBRUSNIK

Ponieważ hala lakierni.

SENATOR RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ, JULIA RUDNICKA:

Preferuję kierunek wschodni

Fot. KAZIMIERZ SANTARIUS

Senator RP, Julia Rudnicka

Jak już podawaliśmy, gościem honorowym spotkania członków i sympatyków Polskiego Towarzystwa Medycznego w RC, którym Towarzystwo to 7 bm. zainaugurowało 33. rok działalności, była Senator RP, **Julia Rudnicka** – członek senackich Komisji Zdrowia oraz Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą. „Głos Ludu" skorzystał z obecności na naszym terenie pani Senator i zadał jej kilka pytań.

Proszę wyszczególnić rodzaje pomocy świadczonej przez Senat RP dla Polonii i Polaków za granicą.

Pomoc Senatu dla Polonii jest różnorodna. Ale przede wszystkim dotyczy ona takich dziedzin, jak kultura, nauka i szeroko rozumiane tradycje. Uwagę poświęcamy sprawom renowacji naszych zabytków, współpracy z władzami na terenach, na których znajdują się Polacy, oraz utrzymywaniem reliktów polskości. Współpracujemy też z Kościołem na terenach poza naszymi granicami, ponieważ grupy Polaków czy Polonii zawsze gromadzą się koło Kościoła. Poza tym finansowo wspieramy kolonie dzieci polonijnych, opłacamy podręczniki i komputery dla uczniów szkół polskich poza Polską itd. Różnorodna jest ta pomoc.

Jaką kwotę w skali roku Polska wydaje na te cele?

Trudno mi w tej chwili powiedzieć. To jest dość duża pozycja w budżecie. Są to w każdym razie milionowe sprawy.

Jaki procent z tego idzie na Zaolzie?

Wie pan, nie jestem w tej chwili przygotowana, aby udzielić panu odpowiedzi na to pytanie. Ale jeśli to pana interesuje, to naturalnie zapytam się o to marszałka. Bo komisja nasza ma inne zadanie. Opracowuje tematy, programy i strategie działania. Natomiast jeśli chodzi o konkretny podział finansów, to tym akurat zajmuje się Prezydium Senatu. Zapytam więc Marszałka, jaką kwotą Senat wspiera działalność organizacji zaolziańskich.

Jestem pewien, że naszych Czytelników sprawa ta zainteresuje. Będę wdzięczny za każdą na ten temat informację, z wyszczególnieniem poszczególnych naszych organizacji, które korzystają z senackiej pomocy... Wobec tego proszę powiedzieć, które ze skupisk polonijnych mają dla polskiego Senatu priorytet. To znaczy – w jakim kierunku płynie najwięcej pieniędzy z polskiego budżetu?

Proszę pana. Trudno powiedzieć. W każdym razie, jeśli chodzi o mnie, to ja preferuję kierunek wschodni. Na tych ziemiach żyją najbardziej represjonowani Polacy. I to tylko za to represjonowani, że byli Polakami. Byli mordowani, zsyłani, maltretowani, głodzeni. W związku z tym jest to najbiedniejsza część naszego narodu. Stąd to moje duże zainteresowanie właśnie tymi Polakami. Oprócz tego w sferze szczególnych naszych zainteresowań są również środowiska polskie w Ameryce Południowej. Zasługują one na to, bo pomimo ogromnej odległości, która je dzieli od Macierzy, bardzo długo się tam utrzymują, zachowując język i polskie tradycje.

Czy Senat sprawdza, jak jego dotacje są wykorzystywane?

Oczywiście. Sprawami finansowymi i sprawdzaniem realizacji poszczególnych programów finansowanych przez polskiego podatnika zajmuje się „Wspólnota Polska", która z Senatem jest bezpośrednio związana.

Czy w roku 2008 Polonia i Polacy za granicą znów mogą liczyć na pomoc władz polskich?

Ależ oczywiście. I mogę pana zapewnić, że jej wartość wzrośnie.

Dziękuję za rozmowę.

KAZIMIERZ SANTARIUS

Marionetki

FELIETON HALINY SIKORY

Gorszy dziyń

Niebo na chwilę się rozpogodziło. Słoneczko leniwie wyjrzało zza chmury, tak by nikt je nie zauważył. No bo po co ma kto widzieć, że świeci. „Isto mo gorszy dziyn" – pomyślała Marynka bezskutecznie je wyglądając. „Jo też jak móm gorszy dziyń tak raczyj se nikómu nie pokazujym. Bo se myślym, żech je szkaredo" – kontynuowała swoje rozmyślania. „A można ani tak ni, żech je szkaredo. Isto mnie bardziyj denerwuje to, żech je gupio. A bojym se, że te gupote je widać na odległość. Tak se raczyj nie ukazujym. A z tym słóneczkym to isto też tak bedzie".

Mężowi Marynki też dzisiaj nic nie wychodziło. Od rana. Najpierw pośliznął się na nowym dywaniku w łazience i zamruczał pod nosem: „Po co tu je tela zbytecznych szkarbołów, to fakt nie rozumiym". Potem było już tylko gorzej. Wolał więc pozostać w cieniu, nie wchodzić w drogę Marynce i innym ludziom. Pomyślał, że takie zachowanie jest bezpieczniejsze, że nic złego nie zrobi, z czego musiałby się potem tłumaczyć. Modlił się tylko cichutko: „Coby Prezesowa dzisio nie przizła".

Marynka również pomyślała cichutko: „Coby Prezesowa dzisio nie przizła". Ale obaj chyba myśleli ciut za głośno, a może ciut za cicho, bo Prezesowa natychmiast pojawiła się przed ich domem. Za chwilę przydreptała do kuchni. Tam jednak nikogo nie znalazła. Przez chwilę wołała: „Marynko, kaj żeś je". Jednak nikt się nie odzywał, więc postanowiła sama spróbować znaleźć Marynkę. I znalazła, w ogródku.

„Marynko, co ty tu robisz? Dyć je wszyndzi mokro, chrzipki po świecie chodzóm, eszcze bedziesz nimocno".

„Ale".

„Żodne ale, dyć wyglóndosz, jakbyś se przedymnóm chowała".

„Jo se nie chowiym. Jo móm taki troche gorszy dziyń".

„To jo znóm, jo też jak mi je gorzyj, tak raczyj nikogo nie widzym. Jak to słóneczko".

„No".

„Ale dyć se nic z tego nie rób, dyć jo je jak rodzina, jo na ciebie donoszać nie bedym".

„A czymu byś miała donoszać?"

„Nie wiym, dycki se cosi nóndzie".

„Tyś se dziwała na wiadomości".

„Dziwała".

„I też mosz gorszy dziyń?"

„Od wczora, móm gorszy dziyń".

„A myślisz, że dłógo bedzie tyn gorszy dziyń?"

„Myślym, że isto dłógo. Ale człowiek nigdy nie wiy".

sikorova@glosludu.cz

Głosik

Nowa sukienka

– Ludmiłko, dlaczego jesteś taka smutna? – zapytał Głosik koleżankę, która dzisiaj cały dzień chodziła z kąta w kąt. Nie mogła znaleźć sobie miejsca. Wzdychała, stękała, wzdychała. Aż Głosikowi uszy spuchły. Postanowił więc coś z tym zrobić: – Dlaczego jesteś taka smutna?

– Bo widzisz, wszystkie dziewczyny chodzą w nowych sukienkach. Tylko ja ciągle w tych samych. O, nawet drzewa zrzucają stare liście – smędziła Ludmiłka.

– Ludmiłko, skoro tak zazdrościsz drzewom, to też możesz zdjąć sukienkę. Obiecuje, że nie będę patrzył – zaśmiał się Głosik.

– Niczego nie rozumiesz. Żartujesz sobie, a to poważne sprawy – obruszyła się Ludmiłka.

– Rzeczywiście, nowa kiecka, to bardzo poważna sprawa – odparł Głosik – spójrz tam.

– Gdzie mam patrzeć.

– Tam, na swoją szafę.

– Patrzę. I co z tego?

– Przecież ona się nie domyka. Za chwilę nas twoje sukienki pochłoną. Do czego ci potrzebna jeszcze jedna?

– Ale w tych sukienkach już mnie wszyscy widzieli. A ja muszę mieć nową.

– A nie mogłabyś wziąć jakiejś starszej i ją przerobić? Ja, jak chcę mieć nowy samochód, a nie mam na niego pieniędzy, to biorę stary i robię mu nowy lakier. Chłopaki nigdy nie zauważyli, że to nie nowy.

– Głosiku, jesteś cudowny. Już zabieram się do roboty.

–I nie będziesz już jęczeć? – zapytał Głosik, ale Ludmiłka już go nie słuchała. Stała bowiem przed szafą i wybierała sukienkę, którą chciała sobie przerobić na nowe cacko. Przecież czasami wystarczy jakiś mały dodatek, a nasze stare rzeczy zmieniają się szybko w nowe. Możecie swoich sił wypróbować na przykład na piórnikach. Podsuwamy wam kilka pomysłów. **KROPKA**

KRAM Z POMYSŁAMI

Piórnik

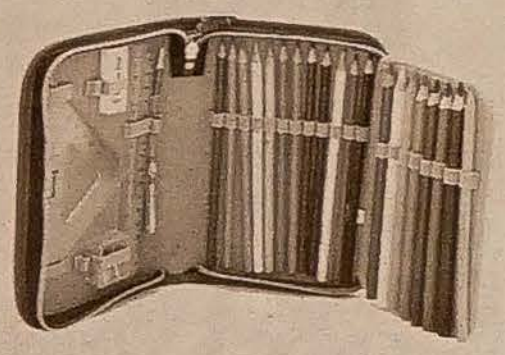

Znudził ci się twój stary piórnik? Rodzice nie chcą kupić ci nowego? Mamy dla ciebie kilka pomysłów. Z pewnością, jak będziesz je czytać, wpadną ci do głowy nowe, może jeszcze ciekawsze niż te nasze? Szaleństwo dozwolone, tylko zapytaj najpierw o zdanie rodziców.

Piórnik metalowy

Taki piórnik można przerobić bardzo prosto. Wystarczy, że zdrapiesz z niego starą farbę i pomalujesz. Jeżeli użyjesz lakieru do paznokci, to później będziesz znowu mógł go zmyć i pomalować, jak ci się podoba. Możesz też użyć wodoodpornych markerów. Tylko, że tych już nie zmyjesz. Fajnie też wygląda piórnik obklejony gazetami.

Piórnik – tuba

Do takiego piórnika można poprzyszywać na przykład koraliki albo kolorowe tasiemki. Modne jest również powpinanie agrafek. Taki piórnik można także pomalować. Albo pofarbować. Jak? Są dwa sposoby. Moczysz w czystej wodzie, potem obwiązujesz bibułą w dowolnym kolorze i znowu moczysz. Załóż rękawiczki, bo bibuła farbuje! A drugi sposób, to po prostu użycie gotowej farbki, do kupienia w drogerii.

Zagadki

Mamy dla was kolejną zagadkę zapałczaną. Na rozwiązania czekamy jak zwykle do końca przyszłego tygodnia. Nagrody dla was są już przygotowane w redakcji. A oto zagadka:

* **Przesuń 2 zapałki tak, aby otrzymać wyrażenie równe 0.**

Liście

Wietrzyk chodzi po ogródku,
Strąca złote liście,
Wietrzyk gra, a one tańczą,
Raźno, zamaszyście,

Szur, szur, szur, szur,
szu, szu, szu!

Lecą, lecą liście z drzewa
żółte i czerwone,
kręcą, kręcą się w powietrzu,
W tę i w tamtą stronę.

Szur, szur, szur, szur,
szu, szu, szu!

Wietrzyk chodzi po ogródku,
Do tańca je prosi,
„Tańczcie! Tańczcie!", Słonko świeci,
Wiatr listki roznosi.

Szur, szur, szur, szur,
szu, szu, szu!

To podlecą, to opadną,
Spłoszoną gromadą,
Aż bezsilne i omdlałe
Pokotem się kładą.

M. Gerson-Dąbrowska

Rubrykę przygotowała:
HALINA SIKORA

Coś smacznego, coś prostego

Na grill banana!

Potrzebujemy: dowolną ilość bananów, cukier waniliowy, folię aluminiową, grill.

To naprawdę prosty przepis. Kupujemy banany i obieramy je ze skórki. Każdy owoc posypujemy odrobiną cukru waniliowego, po czym zawijamy w folię aluminiową. Teraz wystarczy ułożyć je na rozgrzanym grillu i piec. Najlepiej trzymać je nad żarem 3–4 minuty z każdej strony. Potem wystarczy odwinąć z folii i ułożyć na półmisku. Uwaga, banany powinny być na tyle miękkie, by można było je jeść łyżeczką. Dodatkowo możecie polać banany jeszcze roztopioną czekoladą. Kto nie ma grilla, może przygotować banany w piekarniku. Miłego grillowania bananów!

Gniezno

Pierwszą stolicą Polski było Gniezno; właśnie tam rządził pierwszy, historyczny książę Polan i Polski – Mieszko I. Za jego panowania Polska przyjęła chrzest. W 1000 roku syn Mieszka I, Bolesław Chrobry, podczas słynnego Zjazdu Gnieźnieńskiego, właśnie w tym mieście gościł cesarza niemieckiego Ottona III.

Najważniejszym zabytkiem Gniezna jest gotycka katedra z XIV wieku wzniesiona na miejscu poprzedniej (romańskiej) z X wieku, w której znajdują się spiżowe Drzwi Gnieźnieńskie z 18 płaskorzeźbami przedstawiającymi sceny z życia św. Wojciecha. W tej katedrze przechowywane były relikwie św. Wojciecha, które po zdobyciu Gniezna przez Czechów, w 1038 roku wywiezione zostały do Pragi.

Legenda o powstaniu Gniezna

Trzej bracia Lech, Czech i Rus przedzierali się przez puszcze, szukając miejsca, gdzie mogliby się osiedlić. Nagle zobaczyli wzgórze, gdzie na starym samotnym dębie siedział orzeł. Wtedy Lech powiedział: „Tego orła białego przyjmuję za godło ludu swego, a wokół dębu zbuduję gród swój i od orlego gniazda Gnieznem go nazwę". Pozostali bracia poszli dalej szukać miejsca dla swoich ludzi, Czech podążył na południe, a Rus na wschód.

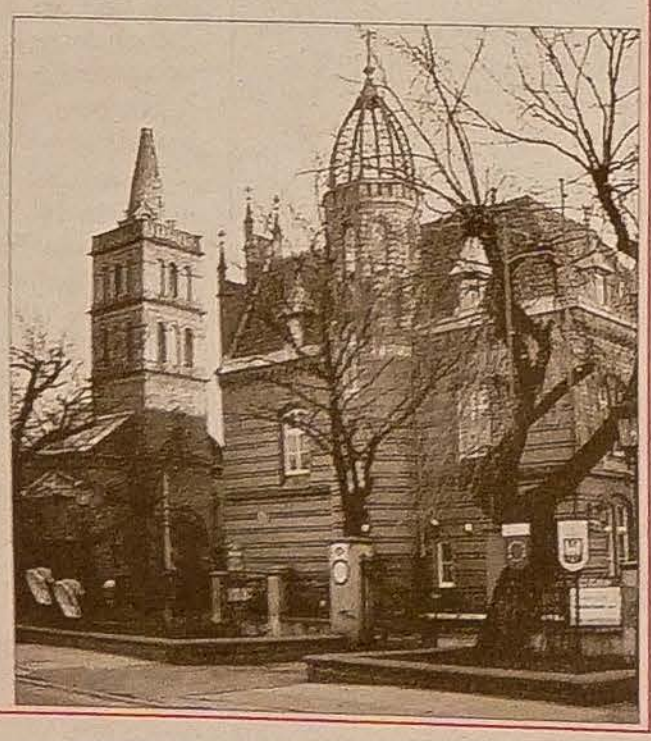

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komeńskiego 4, 737 01 Czeski Cieszyn. Pisząc do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przesyłać można także pod e-mail: sikorova@glosludu.cz, a w załączniku dopisać Głosik.

DOMY I ŚWIETLICE PZKO (22)

Piosek

Kiedy w 1953 r. założono w Piosku Koło PZKO, przystąpiono po pewnym czasie do budowy świetlicy. Obiekt dobudowano z tyłu polskiej szkoły. Pezetkaowcy mają do dyspozycji jedną większą salę, jeden mniejszy pokój oraz kuchnię. Smutnym paradoksem jest, że chociaż świetlicę wznieśli członkowie Koła, obiekt po dzień dzisiejszy jest własnością państwową.

Natomiast historia byłej pioseckiej polskiej szkoły przedstawia się następująco. W 1874 r. wzniesiono w Piosku pierwszy budynek szkolny. Parterowy obiekt był podobno zbudowany z twardego kamienia, a korzystali z niego uczniowie obu wyznań. Przedtem dzieci tutejszych katolików uczęszczały do szkoły w sąsiednim Bukowcu, ewangelickie natomiast uczyły się aż w Nawsiu. Urząd pierwszego kierownika piastował wówczas Franciszek Brumowski.

W 1895 r. przybudowano nowe piętro, przez co uzyskano dwie nowe sale lekcyjne. Natomiast na parterze zamieszkało dwóch nauczycieli. Powiększono też mieszkanie dla kierownika. Kiedy w 1932 r. w Piosku otwarto polskie przedszkole (nazywane wówczas ochronką), ulokowano je początkowo w szkole, a następnie przeniesiono je do sąsiedniego budynku. W ten sposób puste pomieszczenia przebudowano na trzecią salę lekcyjną. W dniach 23 i 24 czerwca obchodzono uroczyście 60-letni jubileusz szkoły, uwieńczony wielkim pochodem. Jego uczestnicy wyruszyli od szkoły w Bukowcu na miejsce festynu jubileuszowego, który odbywał się na łące w Piosku, należącej do Pawła Klusa.

Po wybuchu drugiej wojny światowej budowlę zamieniono na magazyn soli. Po wyzwoleniu odzywiono najpierw pierwszą salę na piętrze, w której potem od listopada 1949 r. mieściło się przedszkole. Następnie wyremontowana została również sala druga, w której z dobrowolnych datków rodziców zbudowano piec kaflowy. Nauczanie wznowiono już jesienią 1945 r.

Podczas wakacji 1960 roku, w ramach remontu kapitalnego, naprawiono również wieżyczkę z dzwonem. Jednak i w tej podgiżyckiej wiosce notowano ciągły spadek liczby polskich uczniów. W roku szkolnym 1976 – 1977 była tu już tylko jedna klasa. Urząd kierownika piastowała wówczas **Helena Janiczek**. W następnych latach klasa została przeniesiona do sąsiedniego Bukowca. Obecnie mieści się tutaj czeskie przedszkole z polskim oddziałem. **CZESŁAW GAMROT**

FOT. CZESŁAW GAMROT

Świetlica PZKO w Piosku mieści się w przybudówce byłej polskiej szkoły.

Jak powiedzieć

Lojzku!

Nie wiym jak Ciebie, ale mnie to *poczasi* pumału zabijo. Przez dwa miesiónce świyciło porzóndnie słóneczko, tak że człowiek se móg aj porzóndnie opolić, a naroz z niczego nic fórt yny padze. *Przehańki* i *przehańki. Oblaczno, zatażeno, oblaczno, zatażeno.* Jakby tam w tym *jidelnim listku* to *poczasi* nic inszego ni miało. A mi se tak chce porzóndnego lata eszcze troche. Albo aspóń troche porzóndnego *podzimu.* Taki to babi lato by se przidało. Bo z tej wody, co z nieba leje, idzie zgupnyć.

Jo se uż aj myśloł, że bedzie śniyg padać. Tak to przedwczorym normalnie wyglóndało. Tak jo uż *łyże* a *brusle* narychtowoł. Ale se wypogodziło na chwile. I na szczynści, bo my szli na dożynki. Dyć jakby śniyg na dożynkach fujoł, tak to uż by był kóniec świata. Tak Ci powiym, że to *poczasi* by se mógło poprawić, bo mi w kościach strzylo a pumału uż aj cosi w głowie mi też strzylo.

Franta

Drogi Franciszku!

Mnie też ta pogoda do szału doprowadza. Natomiast do jeszcze większego szału doprowadza mnie Twój język. Jakie „poczasi"? Przecież po polsku mówi się pogoda. „Przehańki" to nic innego jak przelotne opady deszczu. „Oblaczno" i „zatażeno", to przecież pochmurno. Widzę, że Ci się na metafory z tą pogodą zebrało, ale wolałbym, byś pisał karta dań, a nie „jidelni listek". No i nie rozumiem dlaczego piszesz „podzim", skoro mamy piękne słowo jesień.

Cieszę się, że w zimie będziesz sport uprawiał. Coś mi się wydaje, że oglądanie Ciebie na nartach to mógłby być niezły ubaw. No i właśnie, jeździć będziesz nie na „łyżach", a na nartach i nie na „brusłach", a na łyżwach.

Jak będziesz miał trochę czasu, to napisz proszę, jak było na dożynkach. Życzę nam wszystkim poprawy pogody. **Alojzy**

poczasi – pogoda
przehańki – przelotne opady deszczu
oblaczno, zatażeno – pochmurno
jidelni listek – karta dań
podzim – jesień
łyże – narty
brusle – łyżwy

(bs)

Nowoczesna Kobieta

Osobisty nawigator

Osobisty podobno źle orientują się w mapach. Niektóre z czytelniczek z pewnością fakt ten potwierdzą, inne oburzą się, że to nieprawda (autorka artykułu należy do pierwszej grupy). Tak czy inaczej, chyba każda z nas nie lubi sytuacji, gdy przyjeżdża do obcego miasta, w którym ma odnaleźć jakiś miejsce, a tymczasem zaskakuje ją objazd z powodu robót drogowych, czy droga jednokierunkowa... Wtedy może się przydać nawigacja samochodowa. Chodzi o nawigację satelitarną, zwaną jako GPS. Systemy nawigacyjne to odbiorniki GPS, które, na podstawie sygnałów z satelitów krążących na orbicie ziemskiej, obliczają swoje położenie, prędkość i aktualny czas. Prócz tego wyposażone są w mapy cyfrowe i oprogramowanie wspomagające przetwarzanie danych.

Największym plusem nawigacji samochodowej jest to, że zwalnia kierowcę z konieczności sprawdzania trasy na mapie w trakcie jazdy. Może być ona na wyposażeniu samochodu, albo kupujemy ją, jako dodatkowe urządzenie. Drugi wariant jest znacznie tańszy, ceny zaczynają się na poziomie ok. 7 tysięcy koron. Chodzi o mały komputerek, który umieszczamy w polu widzenia kierowcy, zazwyczaj przy dolnej krawędzi przedniej szyby. Oczywiście wybieramy takie miejsce, by nawigacja nie zasłaniała widoku z okna. Nastawienie trasy w systemie jest bardzo proste. Zapisujemy do komputera adres a ten sam doprowadzi nas do celu, przy czym możemy wybrać trasę najkrótszą (wtedy trzeba liczyć się z tym, że będziemy kluczyć również bocznymi uliczkami, powątpiewając, czy rzeczywiście zmierzamy do wybranego celu), najszybszą lub najbardziej ekonomiczną z punktu widzenia zużycia paliwa. Na ekranie widzimy w prosty i przejrzysty sposób zarys trasy. Na ekran wystarczy zresztą zerknąć tylko czas od czasu, ponieważ system komunikuje się z nami głosem – wybrać możemy nie tylko język, lecz i głos męski lub damski. Gdy przytrafi nam się, że nie zareagujemy w porę na polecenie nawigacji i skręcimy nie tam, gdzie trzeba, nie stanie się nic strasznego. Komputer szybko skoryguje trasę, biorąc pod uwagę miejsce, w którym się znajdujemy. Systemy nawigacji – zależnie od typu – wyposażone są w mapy cyfrowe poszczególnych państw, obszarów (np. Europy Środkowej), całej Europy itp. System pozwoli nam nie tylko trafić do wybranego przez nas miasta, pomoże też znaleźć najbliższy szpital, ośrodek handlowy lub – o ile znamy nazwę – konkretną restaurację, hotel, muzeum itp. Droższe modele mogą służyć również jako odtwarzacz MP3 lub handsfree.

Używając GPS, trzeba wziąć pod uwagę, że mapy cyfrowe – podobnie jak te klasyczne, z papieru – starzeją się. Jeżeli chcemy, by nasz system nawigacyjny miał aktualne informacje o nowych drogach, obiektach, zmianach w organizacji ruchu, nie pozostaje nam nic innego, niż na bieżąco zaopatrywać się w aktualne wersje map. Do pobrania są w Internecie – oczywiście odpłatnie, jeżeli nie bierzemy pod uwagę kopii „pirackich".

Dla osób, które używają samochodu tylko do poruszania się po znanych im, powtarzających się trasach, zakup nawigacji oznacza zbędny wydatek. Za to dla tych, którzy często udają się samochodem do nieznanych przez siebie miejsc, jest to z pewnością opłacalna inwestycja – zaoszczędzi nerwy, czas i pieniądze. **(dc)**

Kolumnę przygotowała:

DANUTA CHLUP

Fot. DANUTA CHLUP

Witamy...

KAROLINKA, córka państwa Renaty i Adama Chlebików zamieszkałych w Hawierzowie, urodziła się 25 maja br. w szpitalu w Ostrawie Porubie. Po przyjściu na świat ważyła 2,95 kg, a jej wzrost wynosił 48 cm. Rodzice przy wyborze imienia kierowali się tradycją rodzinną, nadając swej córeczce żeński odpowiednik imienia Karol, noszonego przez dwóch jej przodków – pradziadka z Olbrachcic i prapradziadka z Orłowej Łazów.

Karolina to imię pochodzenia starogermańskiego, jej znaczenie interpretowane jest jako *wierna małżonkowi, oddana domowi.* Znanymi osobami noszącymi to imię są m.in. polska aktorka Karolina Borkowska i czeska pisarka Karolína Světlá.

Imieniny obchodzi: 9 maja, 1 i 17 lipca, 18 listopada.

UWAGA, RODZICE! Zachęcamy do nadsyłania zdjęć waszych pociech, byśmy mogli opublikować je w naszej rubryce. Prócz zdjęcia prosimy podać imiona i nazwiska rodziców, datę i miejsce urodzenia dziecka, jego wagę urodzeniową i wzrost, ewent. dane nt. rodzeństwa. Interesuje nas też, w jaki sposób wybieraliście imię dla dziecka. Zdjęcia prosimy przesyłać pod adresem *chlupova@glosludu.cz* lub klasyczną pocztą pod adresem redakcji.

Moje Zdrowie

Człowiek i mikrofalówka

Wciąż wiele kontrowersji wzbudza używanie kuchenek mikrofalowych. Nie do końca jest zbadane, jak obróbka cieplna pokarmów w kuchenkach tego typu, może mieć szkodliwe skutki dla zdrowia, choć są to raczej wątpliwe, ponieważ moc mikrofal stosowanych w tych urządzeniach jest za słaba, podobnie jak np. promienie gamma – wywoływać zmiany w strukturze chemicznej substancji. Chodzi o najczęstszy sposób korzystania mikrofalówek, tj. ogrzewanie i rozmrażanie pokarmu, to jest ono nawet zdrowsze od ogrzewanie pokarmu w sposób tradycyjny, z dużą ilością tłuszczu. Tak czy inaczej, mikrofale jako rodzaj promieniowania elektromagnetycznego, mogą być ewentualnym zagrożeniem dla osób znajdujących się w ich pobliżu. Kuchenki promieniują drzwiczkami. Dlatego po włączeniu kuchenki odejdźmy od niej i nie pozwólmy dzieciom przebywać w jej pobliżu. Kuchenki promieniują z różną mocą – im nowocześniejsze, tym mniej. Regularnie należy czyścić uszczelkę drzwiczek, głównie z tłuszczu, który powoduje rozszczelnianie drzwiczek i zwiększone promieniowanie.

Warto się też zastanowić nad innym, pośrednim zagrożeniem dla zdrowia, stwarzanym przez kuchenki mikrofalowe. Chodzi o to, że używane są często w tzw. kuchni „szybkich potraw", przygotowywanych fabrycznie, które wystarczy przed spożyciem tylko podgrzać. Potrawy przygotowane w ten sposób cechują się dużą zawartością soli i tłuszczów oraz znaczną ilością sztucznych dodatków takich jak: konserwanty, stabilizatory, sztuczne barwniki i inne substancje wzbogacające wizualnie i smakowo potrawy. Tak przygotowana żywność jest uznawana za mało zdrową. Innym niebezpieczeństwem jest krótki czas obróbki termicznej, co może zagrażać tym, że znajdujące się w żywności pasożyty lub mikroorganizmy nie zostaną zabite, jak ma to miejsce przy tradycyjnym gotowaniu i pieczeniu. **Opr. (dc)**

Mój Relaks

Na końskim grzbiecie

Jedną z najbardziej romantycznych form aktywnego wypoczynku są przejażdżki konne na łonie natury. Stajnie i stadniny koni wyrosły w ostatnich latach jak grzyby po deszczu, przy czym niektóre z nich oferują wypożyczanie koni do samodzielnych wyjazdów. By móc z nich skorzystać, trzeba oczywiście posiąść umiejętność jazdy konnej. Jak szybko można ją zdobyć? Ile nauka kosztuje? Z tymi pytaniami zwróciliśmy się do **Evy Nohelovej**, właścicielki rancza „Pohoda" w Olbrachcicach.

Na dobrze wychowanym i wyćwiczonym koniu może udać się na przejażdżkę w łagodnym terenie, po krótkim instruktażu wstępnym, nawet początkujący jeździec. Chodzi oczywiście o jazdę stępem. Przeciętny jeździec, aby uzyskać umiejętności umożliwiające mu przejażdżkę składającą się z jazdy stępem, kłusem i galopem na spokojnym koniu, potrzebuje ok. 30-50 lekcji w siodle na ujeżdżalni. Więcej, od 60 do 100 godzin trzeba, by poradził sobie z jakimkolwiek przeciętnym koniem. Zanim człowiek zdecyduje się na jazdę w terenie kłusem lub galopem, dobrze jest, by wpierw wypróbował jazdę stępem w bardziej różnorodnym terenie.

Pierwsze lekcje na ujeżdżalni (od 10 do 20, w zależności od zdolności ucznia) przebiegają tak, że początkujący jeździec uczy się utrzymania równowagi i właściwego dosiadu, podczas gdy konia prowadzi na lonży (długim sznurze) instruktor. Następnie adept przyswaja sobie podstawowe umiejętności kierowania koniem w jeździe stępem. Kolejne lekcje przeznaczone są na udoskonalanie poprawnego dosiadu i precyzyjnego prowadzenia konia oraz właściwego stosowania bodźców. Stopniowo jeździec doskonali się w jeździe jazdy kłusem i galopem. Jeśli chodzi o cenę, to – w zależności od stajni – waha się od 200 do 350 Kc za lekcję. **(dc)**

Moje Zwierzę

Mieć własnego konia

Niegdyś koń był na wsi „częścią składową" gospodarstwa domowego, służąc przede wszystkim jako siła robocza. Dziś tu i tam spotyka się znowu, ale w innej już roli, jako „narzędzie" sportowe oraz... przyjaciel. Mając pieniądze, konia może sobie kupić nie tylko ten, kto ma odpowiednie warunki – stajnie, pastwiska, pola. Niektóre stadniny i rancza oferują wynajem boksu w stajni. O zasady wynajmu zapytaliśmy **Evę Nohelovą**, właścicielkę rancza „Pohoda" w Olbrachcicach. Wynajem nie jest sprawą tanią, trzeba liczyć się z wydatkiem w wysokości czynszu za mieszkanie mniejsze ok. 4000 Kc na miesiąc. Cena ta z reguły zawiera tylko opłatę za boksem, podściółkę, paszę oraz możliwość korzystania z większości urządzeń i lokali należących do stajni. Dalszym wydatkiem jest praca podkuwacza, wahająca się ok. 500 kc za 1 podkucie, potrzebne raz na 6-8 tygodni. Do tego dochodzą opłaty u weterynarza – konia trzeba poddawać szczepieniom, odrobaczaniu, trzeba się liczyć z leczeniem różnych mniejszych i większych kontuzji. Właściciel konia musi naogół sam ujeżdżać go, czyścić i pielęgnować. Zależy oczywiście od umowy z właścicielem stajni, ponieważ każda ma inne możliwości i zasady. Podsumowując, można powiedzieć, że nie tylko zakup konia, lecz i jego hodowla są rzeczą kosztowną. Warto o tym pomyśleć, nim zdecydujemy się na własnego wierzchowca, ulegając złudzeniu, że skoro stajnię można wynająć, to nie mamy już żadnych problemów... **(dc)**

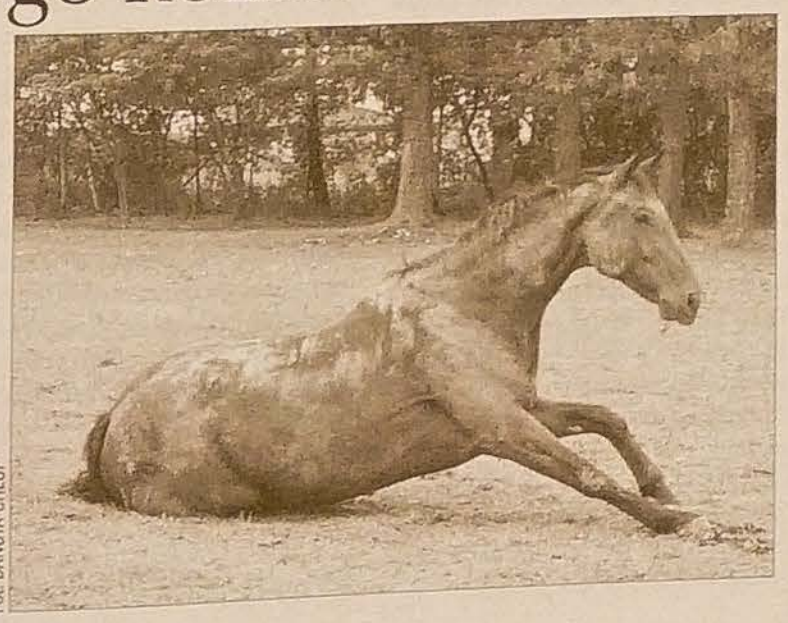

Fot. DANUTA CHLUP

Telewizja

CZWARTEK 13 WRZEŚNIA

■ TVP 1

5.55 Był taki dzień 13 września **6.00** Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.30** Moda na sukces (s.) **9.00** Pan Fasola **9.25** Tom - Tom w Nowym Jorku (s.) **9.55** Budzik - Twarze **10.20** Nastoletni geniusze **10.50** Moja farma - M'Parany na Madagaskarze **11.05** Pełnosprawni **11.20** Laboratorium XXI wieku - Nauka dla innowacji **11.40** Telezakupy **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** Europa bez miedzy **12.40** Plebania (s.) **13.05** Klan (s.) **13.35** Jaka to melodia? **14.00** Obywatele mają głos - Łańcuchy przyrody **14.35** Tour de Pologne - 5. etap **15.00** Wiadomości **15.10** Tour de Pologne - 5. etap **16.30** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Celownik **17.30** Klan (s.) **18.00** Jaka to melodia? **18.30** Plebania (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.00** Kronika Tour de Pologne **20.20** Zagubieni **22.05** Sprawa dla reportera **22.45** Teleexpress nocą **23.05** Dziennik pokładowy **0.10** Lotna **1.35** Był taki dzień 13 września **1.37** Notacje - Jerzy Janicki **1.45** Krzyżówka – gotówka.

■ TVP 2

6.20 Statek miłości (s.) **7.10** Telezakupy **7.25** Hydronauci (s.) **8.05** M jak miłość (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **11.00** Codzienna 2 m 3 (s.) **11.35** Magnum - Kibic „Tygrysów" (s.) **12.25** Sługa Boży - ojciec Stanisław Papczyński **13.00** Co ci dolega? Blaski i cienie antybiotyków **13.50** Duże dzieci **14.45** Detektyw w sutannie - Zabójca księży (s.) **15.40** M jak miłość (s.) **16.30** Gliniarz i prokurator - Gdzie i kiedy (s.) **17.20** Co ludzie powiedzą **18.00** Program lokalny **18.30** Panorama **19.00** Jeden z dziesięciu **20.00** M jak miłość **20.45** Kulisy serialu „M jak miłość" **20.55** Historia pewnego sumienia **21.30** Panorama **21.55** Sport-telegram **22.00** Dr House (s.) **22.45** 997 **23.20** Ulice kultury **23.35** Po 11 września - rekompensata za życie **0.25** Biuro kryminalne **1.15** Noc zagadek - teleturniej interaktywny.

■ TV KATOWICE

6.00 Kurier **7.45** Aktualności **7.50** Kalejdoskop regionalny - Bielsko-Biała **8.45** Tropiciele **9.15** Kurier flesz **9.30** Kurier **10.07** Serwis kulturalny **10.30** Kurier **11.00** Kurier biznes **12.07** Kurier świat **12.30** Kurier **13.07** Kurier komentarze **13.30** Kurier **14.08** Kurier świat **14.30** Kurier **15.09** Kurier komentarze **15.30** Kurier **15.52** Serwis ekonomiczny **16.04** Studio senackie **16.30** Kurier **16.45** Aktualności **16.50** Kronika miejska - Zabrze **17.00** Trójka dzieciom - Maurycy i Hawranek **18.00** Aktualności **18.40** Ludzie i sprawy **19.10** Uwaga! Weekend! Informator kulturalny **19.50** TV Katowice zaprasza **20.01** Telekurier **20.30** Kurier **20.50** Trzeci wymiar **21.30** Kurier **21.45** Aktualności **22.15** Raport gospodarczy Rzeczpospolitej **22.30** Kurier **22.44** Patrol 3 **23.30** Kurier **0.05** Życie za murem - Kamienna granica **0.59** Trzeci wymiar.

LOTNA
85 min, Polska 1959
TVP 1, czwartek 13. 9., godz. 0.10
Reżyseria: Andrzej Wajda
Występują: Jerzy Pichelski, Adam Pawlikowski, Jerzy Moes, Mieczysław Łoza, Bożena Kurowska, Bronisław Dardziński i inni.

Wrzesień 1939 roku. Szwadron rotmistrza Chodakiewicza zatrzymuje się w szlacheckim dworku. Właściciel majątku przekazuje mu piękną klacz, Lotną. W dalszej drodze szwadron napotyka zdziesiątkowane przez wroga oddziały. Potyczka z Niemcami kończy się śmiercią rotmistrza. Klacz przechodzi w ręce podchorążego Grabowskiego. Ten przed kolejną walką żeni się. Po weselu ginie z rąk Niemców. Lotną otrzymuje porucznik Wodnicki, który rozwiązuje szwadron. Sierżant Latoń kradnie mu klacz. W drodze Lotna łamie nogę. Sierżant dobija ją strzałem z pistoletu.

■ POLSAT

5.45 Wstawaj! Gramy! (pr. mz.) **6.30** Sekret Laury (s.) **7.30** TV market **7.45** Wielka wygrana (teleturniej) **8.40** Graczykowie Buła i spóła - Wigilia (s.) **9.15** Strażnik Teksasu (s.) **10.15** 13. posterunek (s.) **10.45** Miodowe lata - Wieczór we dwoje (s.) **11.30** Samo życie (s.) **12.00** Pensjonat pod Różą - Wina (s.) **13.00** Jesteś moim życiem (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Świat według Bundych (s.) **15.15** Benny Hill **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja **16.35** 13. posterunek (s.) **17.05** Miodowe lata (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.00** Tylko miłość **21.00** Ekipa **23.30** CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku **0.30** Dziewczyny w bikini (quiz) **1.30** Nocne randki **4.45** Music Spot.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Na tropie (mag. krym.) **9.30** Bananowe rybki **10.00** Wiadomości **10.05** List do ciebie **11.00** Kolory życia (mag.) **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.25** Ćwiczmy z TVC **13.40** Pod pokrywką (mag.) **14.05** Wszystko party (talk show) **15.00** Wiadomości **15.05** Grzeszni ludzie miasta Pragi (s.) **16.00** Zaczarowane przedszkole **16.40** Meduza (lista przeb.) **17.15** AZ-kwiz **17.35** Stop **17.40** Czarne owce (pr. publ.) **17.55** Prognoza pogody **17.57** Minuta z przyrody **18.00** Wiadomości **18.15** Ogród - to sztuka **18.40** Żywe serce Europy **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy **19.00** Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport **20.00** 70 rocznica śmierci T.G. Masaryka **20.45** T.G. Masaryk (dok.) **21.25** Bananowe rybki (talk show) **22.00** Fenomen dziś **22.30** Q (mag.) **23.00** Wiadomości, prognoza pogody, sport **23.10** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy **23.15** David Nolande (s.) **0.05** Film o filmie Sin City **0.15** Nie mam pracy **0.35** Musicblok **1.05** AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.15** Wydarzenia w regionach **7.50** Panorama **8.30** Człowiek na wystawie **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.25** AZ-kwiz **11.45** Żywe serce Europy **12.00** Teatr żyje! (mag.) **12.35** Słowo na niedzielę **12.40** Magazyn chrześcijański **12.50** Magazyn religijny **13.20** Kosmopolis **13.50** Ćwiek astronautą **14.00** Nauka jest zabawna **14.25** Pomagajmy sobie **14.40** Obietnica **14.55** Labirynt **15.30** W blasku pięciu kręgów (mag.) **15.50** Mistrzowskie dzieła z czeskich kolekcji **16.00** Super wulkan **16.50** Białe miejsca **17.10** Wiadomości w języku migowym **17.15** Buly (mag.+transmisja meczu hokeja) **20.00** Koleżanki na śmierć (dok.) **21.00** Wydarzenia, komentarze **21.25** Czechosłowacki Tygodnik Filmowy **21.40** Klub Filmowy: O uroczystości i gościach (film czes.) **22.50** Artmix **23.35** Exit 316 **23.55** Polityczne spektrum **0.20** Klub dokumentalny **1.35** Nie poddawaj się.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Kojak (s.) **9.35** Prawie kobieta (film USA) **11.25** Ulica (s.) **12.10** Gliniarz z dżungli (s.) **13.05** Lenssen i spółka (s.) **13.35** Sprawy Da Vinciego (s.) **14.35** Poszukiwacze skarbów (s.) **15.35** Bez śladu (s.) **16.25** Świat według Bundych (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.30** Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **21.30** Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **22.20** Zabójcza broń II (film USA) **0.30** Martwa strefa (s.) **1.20** Szybka wygrana.

KRĘGLOGŁOWI
120 min, USA 1996
TVP 2, piątek 14. 9., godz. 22.00
Reżyseria: Peter Farrelly, Bobby Farrelly
Występują: Woody Harrelson, Randy Quaid, Vanessa Angel, Bill Murray, Danny Green, William Jordan i inni.

Utalentowany Roy Munson należy do najbardziej ambitnych graczy w kręgle. Niespodziewanie udaje mu się pokonać mistrza Erniego McCracena. Naiwny młody człowiek wplątuje się jednak w nieuczciwe interesy z przewrotnym rywalem, co w rezultacie przypłaca utratą prawej ręki. Od tamtych wydarzeń mija 17 lat. Noszący protezę Roy zajmuje się handlem akcesoriów do gry w kręgle. Często zagląda do kieliszka, topiąc żale w alkoholu. Pewnego razu spotyka obiecującego kręglarza Ishmaela Boorga, sympatycznego amisza.

■ PRIMA

6.30 Tabaługa (s. anim.) **7.00** Szansa bez granic (pr. roz.) **8.25** Jesteś moim życiem (s.) **9.35** Płomienie namiętności (s.) **10.30** Diagnoza morderstwo (s.) **11.30** Rewir Wolfa (s.) **12.35** Szpital Dobrej Nadziei (s.) **13.35** Inspektor Balko **14.35** Nieustraszony (s.) **15.35** Miłość jest najważniejsza (film niem.) **17.40** Wiadomości regionalne **17.45** Minuty regionu **18.00** Wiadomości, prognoza pogody **18.05** 5 kontra 5 (pr. roz.) **19.00** Wiadomości, sport **19.25** Krok za krokiem (s.) **20.00** Bardzo delikatne związki (s.) **21.15** VyVolení – nowi bohaterowie **23.10** Nowojorscy gliniarze (s.) **0.05** VyVolení – nowi bohaterowie **0.35** Blisko domu (s.) **1.25** Zapytaj o przyszłość.

PIĄTEK 14 WRZEŚNIA

■ TVP 1

5.05 Żyjąca Europa - Kraina lodu i śniegu **5.55** Był taki dzień 14 września **6.00** Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.35** Moda na sukces (s.) **9.00** Pan Fasola **9.25** Pettson i Findus - Polowanie na łosia **9.45** Były sobie odkrycia - Ford i samochody **10.15** Snobs **10.45** Sąsiedzi - Spotkanie z Szekspirem (s.) **11.15** Faceci do wzięcia - Siekierka i kijek (s.) **11.40** Telezakupy **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** Wielkie sprzątanie **12.40** Plebania (s.) **13.05** Klan (s.) **13.35** Jaka to melodia? **13.55** Tygrys na wybiegu! Janusz Rewiński **14.05** Kobieta zaradna - Mój biznes **14.35** Tour de Pologne - 6. etap **15.00** Wiadomości **15.10** Tour de Pologne - 6. etap **16.30** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Celownik **17.30** Klan (s.) **18.00** Jaka to melodia? **18.30** Plebania (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.00** Kronika Tour de Pologne **20.20** Tajemnica twierdzy szyfrów **21.20** Legenda pijanego mistrza **23.05** Lossskot! **23.40** Straszny film **1.10** Zagubieni **2.40** Matki, żony i kochanki **3.32** Był taki dzień 14 września **3.35** Krzyżówka - gotówka.

■ TVP 2

5.45 Statek miłości (s.) **7.20** Telezakupy **7.40** Świat królika Piotrusia i jego przyjaciół - Krawiec z Gloucester **8.10** M jak miłość (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **11.00** Codzienna 2 m 3 (s.) **11.30** Charlie Chaplin **13.25** Dolina Kreatywna - Co słychać? **13.30** Wojciech Cejrowski boso przez świat - W krainie flamenco **14.00** Ryzykanci (s.) **14.50** Detektyw w sutannie - Klątwa mumii (s.) **15.40** M jak miłość (s.) **16.35** Gliniarz i prokurator - Gdzie i kiedy (s.) **17.20** Oto jest pytanie **18.00** Program lokalny **18.30** Panorama **19.00** Wideoteka dorosłego człowieka **20.00** XIII Festiwal Kabaretowy w Koszalinie 2007 **21.30** Panorama **21.55** Sport-telegram **22.00** Kręglogłowi **0.00** Miasteczko Twin Peaks (s.) **0.50** Mała Brytania **1.25** Redaktor Jerzy Giedroyc **2.10** Noc zagadek - teleturniej interaktywny.

■ TV KATOWICE

6.00 Kurier **7.45** Aktualności **7.50** Kalejdoskop regionalny - Rybnik **8.45** Z życia Kościoła **9.00** Kurier **9.15** Kurier flesz **9.23** Serwis ekonomiczny **9.30** Kurier **10.07** Serwis kulturalny **10.15** Kurier gość **10.30** Kurier **11.00** Kurier biznes **12.07** Kurier świat **13.07** Kurier komentarze **13.30** Kurier **14.24** Serwis kulturalny **14.30** Kurier **15.09** Kurier komentarze **15.30** Kurier **16.04** Studio senackie **16.30** Kurier **16.45** Aktualności **16.50** Kronika miejska - Katowice **17.00** Atelier **18.00** Aktualności **18.40** Trójka tam była **18.55** TV Katowice zaprasza **19.00** Gruby **19.30** Trójka dzieciom - Proszę słonia **19.40** Pomysł na weekend **19.50** TV Katowice zaprasza **20.01** Telekurier **20.30** Kurier **20.50** Trzeci wymiar **21.30** Kurier **21.45** Aktualności **22.15** Raport gospodarczy Rzeczpospolitej **22.30** Kurier **22.46** 16/16 **23.30** Kurier **0.05** Bitwa o niebo **0.50** Trzeci wymiar.

■ POLSAT

5.45 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) **6.30** Sekret Laury (s.) **7.30** TV market **7.45** Wielka wygrana (teleturniej) **8.40** Graczykowie Buła i spóła - Kolanko (s.) **9.15** Strażnik Teksasu (s.) **10.15** 13. posterunek (s.) **10.45** Miodowe lata (s.) **11.30** Samo życie (s.) **12.00** Pensjonat pod Różą - Wina (s.) **13.00** Jesteś moim życiem (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Świat według Bundych (s.) **15.15** Benny Hill **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja **16.35** 13. poste[...]nek (s.) **17.05** Miodowe lata (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wyda[...]nia **19.30** Samo życie (s.) **20.00** [...] sam w domu **21.55** Studio Lotto [...] Tożsamość **0.00** Dentysta (film [...]) **1.30** Dziewczyny w bikini (quiz)

TOŻSAMOŚĆ
120 min, USA 2003
Polsat, piątek 14. 9., godz. 22.00
Reżyseria: James Mangold
Występują: John Cusack, Ray Liotta, Amanda Peet, John Hawkes, Alfred Molina, Clea DuVall, John C. McGinley i inni.

Co byś zrobił, gdyby okazało się, że jesteś tylko marionetką, a kto inny pociąga za sznurki? Co byś zrobił, gdyby okazało się, że w życiu nie ma zbiegów okoliczności, a wszystko jest z góry ustalone? W burzliwą, deszczową noc los styka ze sobą dziesięcioro obcych sobie ludzi. Wszyscy szukają schronienia w położonym na uboczu motelu, który prowadzi nerwowy nocny stróż. Ulga szybko przeradza się w strach, bo goście zaczynają ginąć jeden po drugim. Wkrótce zdają sobie sprawę, że jeśli chcą przeżyć, muszą poznać prawdę i odkryć, czemu znaleźli się w tym samym czasie w tym samym miejscu...

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Zacza[...]wane przedszkole **9.00** Histo[...] **10.00** Wiadomości **10.05** [...] siostra (film czes.) **11.40** Czy [...] zechcecie? **12.00** Wiadomości [...] Sama w domu **13.25** Ćwiczmy [...] **13.35** Ogród – to sztuka **14.00** [...]bie... wynalazca (s. anim.) **14.30** [...] przeżyć na pustkowiu (s. dok.) [...] Wiadomości **15.05** Nasza wieś [...] **15.25** Muzyka dęta (pr. muz.) [...] Willy Fog w poszukiwaniu [...] (s. anim.) **16.30** Sezamkowy [...] (dla dzieci) **16.45** Labirynt [...]-kwiz (teleturniej) **17.40** Testy [...]dy, reportaże **17.54** Prognoza [...] **17.57** Minuta z przyrody **18.00** [...]domości **18.15** Mieszkać - to [...] (mag.) **18.40** Żywe serce Europy [...] Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wiadomości, wiadomości regionalne, [...] pogody, sport **20.00** Zandar[...] humoreski (s.) **21.35** 13 komna[...]ny Christovej **22.05** Talk show [...] Krausa **22.50** Ally McBeal (s.) [...] Wiadomości, prognoza pogody [...] **23.50** Losowanie Szczęśliwej [Dzie]siątki **23.55** Tajemnica jeziora [...] Pod pokrywką.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiado[mo]ści regionalne **7.15** Wydarzenia [w re]gionach **7.50** Panorama **8.30** [...] czeski charakter **9.00** Dzień dobry [z] Moraw i Śląska **11.25** AZ-kwiz [...] Żywe serce Europy **12.00** Czecho[sło]wacki Tygodnik Filmowy **12.15** [...] (s. anim.) **12.40** Bajka **13.55** [...]zyjna szkoła **14.05** Na fali [...] republiki **14.35** Nauka jest [...] **15.00** Meduza **15.35** Przygody [...] i techniki **16.00** Eurofondue [...]mera w podróży **17.10** Białe [...] **17.25** Prywatne muzea **17.35** [...] **18.00** Babel (mag.) **18.30** Nie [...] pracy **19.00** Wiadomości w języku [mi]gowym **19.05** Magazyn Ligi [...] **19.30** Simpsonowie (s. anim.) [...] Ćwiczmy z TVC **20.00** Golden [...] Bruksela (transmisja) **22.00** [...] (mag.) **22.30** TVC Live - [...] **23.25** Czerwony karzeł (s.) **23.5**[...] rączka piątkowej nocy **1.15** W [blasku] pięciu kręgów.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** [...] (s.) **9.35** Perry Mason (s.) **11.40** [...] (s.) **12.30** Gliniarz z dżungli (s.) [...] Sprawy Da Vinciego (s.) **14.30** [Poszuki]wacze skarbów (s.) **15.30** Bez [śladu] **16.25** Świat według Bundych (s.) [...] Popołudniowe wiadomości, sport, [po]goda **17.30** Kryminalne zagadki [Las] Vegas (s.) **18.25** Ulica (s.) **19.30** [Wiado]mości, sport, pogoda **20.00** Lara [Croft] Tomb Raider: Kolebka życia [...] koprod.) **22.25** Ostatni bastion [...] USA) **0.50** Najlepszy seks (s. erot.) [...] Szybka wygrana.

■ PRIMA

6.30 Tabaluga (s. anim.) **7.00** Szansa bez granic (pr. roz.) **8.35** Jesteś [moim] życiem (s.) **9.35** Płomienie namiętno[ści] (s.) **10.35** Diagnoza morderstwo [...] (s.) **11.35** Rewir Wolfa (s.) **12.35** [Szpi]tal Dobrej Nadziei (s.) **13.35** Inspektor Balko **14.35** Nieustraszony (s.) [...] Kwiaty na deszczu (film niem.) [...] Wiadomości regionalne **17.45** [Minuty] regionu **18.00** Wiadomości, prognoza pogody **18.05** 5 kontra 5 (pr. roz.) [...] Wiadomości, sport **19.25** M.A.S.H. [...] **19.50** Losowanie loterii Euro[...] **20.00** Morderstwa w Midsomer [...] **22.10** VyVolení – nowi bohaterowie **23.50** Losowanie loterii Euro[...] **0.05** Służba nie drużba (film USA) **1.55** Zapytaj o przyszłość.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w program[ie]

Wspomnienia

W sercach naszych i naszych myślach pozostaniesz na zawsze

Dziś, 13. 9. 2007 przypominamy sobie 1. rocznicę śmierci

śp. EUGENIUSZA FEBRA

O chwilę wspomnień proszą żona Danka i syn Marcin z rodziną.
RK-172

Dnia 14. 9. 2007 minie 7. rocznica śmierci

śp. inż. ANDRZEJA SZNAPKI

O chwilę wspomnień i modlitwę prosi żona z najbliższą rodziną.
RK-178

Dnia 13. 9. obchodziłby 75. urodziny nasz Ukochany Mąż, Ojciec, Wujek, Dziadek i Szwagier

śp. JÓZEF MADEJA

zaś 3. 9. minęła 5. rocznica Jego śmierci. O chwilę wspomnień i modlitwę proszą najbliżsi.
GL-534

Nekrologi

Nie płaczcie drodzy, że idę spać,
tego pokoju mi życzcie.
Tylko wieczne wspomnienie
w sercach zachowajcie.

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy, że dnia 10. 9. 2007 zmarł po długiej i ciężkiej chorobie w wieku 86 lat nasz Drogi Ojciec, Teść, Dziadek, Pradziadek, Wujek i Szwagier

śp. WILHELM WAJNER

zamieszkały w Dąbrowej. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w piątek 14. 9. 2007 o godz. 13.30 z kościoła ewangelickiego w Hawierzowie Błędowicach. Zasmucona rodzina.
RK-177

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Harry Potter i Zakon Feniksa (13, 14, godz. 15.30, 17.45); Cesarzowa (13, 14, godz. 20.15); **Reflex**: „Vratné lahve" (13, 14, godz. 17.00, 20.00); **Ex**: Ocean's 13 (13, 14, godz. 19.00); **HAWIERZÓW – Centrum**: Tupot małych stóp (13, 14, godz. 15.30); Życie od kuchni (13, 14, godz. 17.45); Fairy Girl (13, 14, godz. 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos**: Trzynieckie dni filmowe; **CIESZYN – Piast**: Na ... (13, godz. 15.00, 16.45, 18.30); ... Samoludków – Las to za mało! (... godz. 15.00, 16.45); Miłość i inne nieszczęścia (14, godz. 18.30); Inland Empire (14, godz. 20.15).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, ... wiadomości regionalne od ... 18.00; TVC 2, sobota od godz. ...

POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 ... i Trzyniec 105,3 MHz, po–pt: ... nie: 18.30.

Co w terenie

BESKID LESZNA – organizuje ... XII Międzynarodowy Rajd ... Turystyczny „Wokół Lesznej" (trasy ... do 30 km po obu stronach granicy – paszport lub dowód osobisty) ... IX edycję wyścigu rowerów ... „Wokół Czantorii" (trasa ... – dowód osobisty). Start obu ... w godz. 7-10 z Lesznej Dolnej Grodziska (przystanek Mrowiec). Wpisowe 10 kc.

CIERLICKO – Zarząd i Klub Kobiet ... PZKO zapraszają 15. 9. o godz. ... do Domu PZKO na wykopki ... jesienny. Domowa kuchnia ... wniona.

...ÓW – MK PZKO zaprasza ... o godz. 15.30 do świetlicy i ... Koła na pożegnanie lata i ... stryków.

CIERLICKO KOŚCIELEC – MK PZKO informuje, że do 16. 9. jest możliwość obejrzenia wystaw urządzonych z okazji 75. rocznicy tragedii Żwirki i Wigury w Domu Polskim ŻiW w Cierlicku. (Ekspozycja ... „Tryumf, tragedia i ...", modele kartonowe samolotów). Zainteresowani proszeni są o kontakt z Józefem Przywarą, tel. ... 968, 558 996 728.

... „BŚ" – KST Kysuce, KČT Trzyniec zapraszają na spotkanie turystów na Trójstyku 15. 9. Spotkanie o godz. 10.30 na Trójstyku, a o 11.00 na Hrczawie. Dojście trasą ..., zabrać dowody osobiste.

▲ zaprasza na wtorkową wycieczkę 18. 9. po trasie Ustroń Śródmieście – Mała i Wielka Czantoria – Nydek. Odjazd autobusu o godz. 8.20 od Celmy w Cieszynie (zaraz za mostem na Olzie). Zabrać dowody osobiste i złotówki. Inf. 605 783 338.

▲ oraz TKK „Ondraszek" Cieszyn zapraszają na 1. rocznik Rajdu rowerowego „Do ujścia Olzy" 16. 9. Prezentacja od godz. 9.00 na dworcu kolejowym w Karwinie, start o godz. 9.30, startowe 50 kc (7 zł), zabrać dowody osobiste.

UWAGA! – Zapraszam koleżanki i kolegów na spotkanie z okazji 55. rocznicy ukończenia nauki w frysztackiej wydziałówce r. 1951-52. Spotkanie odbędzie się 12. 10. o godz. 15.00 w Klubie MK PZKO w Karwinie N. Mieście. Wkład 200 kc przesłać do 5. 10. pod adres: M. Sikora, Cihelní 1599/54, 735 06 Karwina N. Miasto, tel. 728 542 001, e-mail: *Melchior.Sikora@seznam.cz*.

CZ. CIESZYN SIBICA – Zarząd MK PZKO zaprasza wszystkich miłośników wyśmienitej kuchni i dobrej zabawy na tradycyjne „Wykopki" czyli **Kobzol – Szoł** 15. 9. do Domu PZKO o godz. 15.00.

UWAGA SENIORZY HPC! – Zebranie Kierownictwa HKS „Zaolzie" 19. 9. o godz. 10.00 w siedzibie RN HPC w Cz. Cieszynie. Obecność konieczna.

KLUB 99 – Zapraszamy na kolejne spotkanie 19. 9. do sali restauracji Brandys w Cz. Cieszynie. W trakcie spotkania rozegrany zostanie tradycyjny mecz piłki nożnej Hawiyrze – Gorole. Zbiórka na miejscu o godz. 9.30.

JABŁONKÓW – Zarząd MK PZKO zaprasza swoich członków wraz z rodziną na spotkanie po Gorolskim Święcie 15. 9. od godz. 13.00 do Lasku Miejskiego.

Oferty

TAXI Trzyniec tel. 800 224 225.
GL-488

Oferta pracy

Szkoła Podstawowa i Przedszkole z Polskim Językiem Nauczania w Cz. Cieszynie, Havlíčka 13 zatrudni od 1. 10. 2007 **nauczycielkę przedszkola** (zastępstwo za urlop macierzyński). Ewentualne kandydatki prosimy o kontakt pod adresem: *skola@zsptesin.cz* lub tel. 558 764 063, 558 764 061.
GL-535

Koncerty

KARWINA – Zapraszamy 16. 9. o godz. 20.00 do frysztackiego kościoła pw. Podwyższenia Krzyża Świętego na 2. koncert Festiwalu Muzyki Organowej „Karwińskie organy". Grać będzie Kateřina Chroboková, absolwentka Akademii Sztuk Muzycznych im. L. Janáčka w Brnie, która koncertowała w wielu krajach Europy i Meksyku.

DOMY RODZINNE – sprzedaż

Dom rodzinny w Oldrzychowicach, z garażem, 4+1. Cena do negocjacji 3, 5 mil. Kc. 777 077 277.

Dom rodzinny w Stonawie, podpiwniczony, 5+1, dobry dojazd. Cena do negocjacji 1,89 mil. Kc. 777 077 277.

Dom rodzinny w Trzyńcu Cz. Puńcowie, spokojne miejsce z widokiem na Beskidy, dobry dojazd. Cena 2,3 mil. Kc. 777 077 277.

Chata rekreacyjna w Ligotce Kameralnej, pod lasem. Obniżka na 250 tys. Kc. 777 077 277.

Chata rekreacyjna w Rzece, pod lasem. Cena do negocjacji. 777 077 277.

Chata rekreacyjna w Gnojniku, parcela 20 a, możliwość rozbudowy na dom rodzinny. Cena 690 tys. Kc. 777 077 277.

OBIEKTY KOMERCYJNE

Do wynajęcia biura, Cz. Cieszyn, ul. Główna. 777 077 277.

Do wynajęcia obiekt komercyjny, Olbrachcice, odpowiedni jako sklep lub kancelaria. 777 077 277.

Sprzedaż warsztatu samochodowego, Cz. Cieszyn. 777 077 277.

PARCELE

Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów (Olbrachcice 125 Kc/m², Żuków D.i G., Stanisłowice, Gnojnik). 606 757 577.

MIESZKANIA – oferty

Sprzedaż 3+1, własnościowe, Cz. Cieszyn, ul. Tovární, cena do negocjacji 1,65 mil. Kc. 777 077 277.

Sprzedaż 1+1, własnościowe, Cz. Cieszyn, ul. Tovární, cena do negocjacji 750 tys. Kc. 777 077 277.

Do wynajęcia 2+1, Cz. Cieszyn, Park A. Sikory, czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.

Do wynajęcia 4+1, Cz. Cieszyn, ul. Dworcowa, czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.

Dla klienta z gotówką poszukujemy mieszkanie 3-4+1 w Cz. Cieszynie. 777 077 277.

Potrzebują państwo sprzedać lub wynająć mieszkanie? Korzystajcie z naszych usług. Czekamy na oferty.

CZERNEK

Oferuje:
Jan Czernek
558 711 842
606 757 577
777 077 277

GL-022

Fot. JACEK SIKORA

Na sobotnim koncercie dobroczynnym w Cz. Cieszynie zaśpiewał także dyrektor Teatru Cieszyńskiego, Karol Suszka.

Dar spod cieszyńskiego nieba

CZ. CIESZYN (kor) – Dar w wysokości 100 tys. koron wpłynie na konto działającego w ramach Diakonii Śląskiej ośrodka dla dzieci niepełnosprawnych „Lydie". Kwota ta została zebrana w ramach koncertu dobroczynnego „Pod niebieskim cieszyńskim niebem", który w sobotę zorganizowały na czesko-cieszyńskim rynku władze miasta wspólnie z Teatrem Cieszyńskim i agencją „Petarda Production".

Pogoda była w sobotę raczej dżdżysta, niemniej koncert zwabił na rynek sporo miłośników dobrej muzyki. A można było wysłuchać sporo piosenek z muzycznych spektakli Teatru Cieszyńskiego w wykonaniu aktorów obu scen – polskiej i czeskiej (w jednym z utworów z „Nocy na Karlsztejnie" zaśpiewał także dyrektor **Karol Suszka**) czy przeboje, które zaśpiewali finaliści trzynieckiego konkursu „Werk Anděl 2007" (m.in. współpracująca z naszą rubryką „Pudło" **Ewa Borská**). Nie zabrakło też gwiazd – gorąco oklaskiwano **Terezę Kerndlovą**, **Pavla Dobeša** oraz gościa ze Słowacji, **Petra Nagy'a**.

Na kwotę 100 tys. kc złożyły się nie tylko dary zebrane na widowni, ale także wpłaty od licznych sponsorów (największym była spółka ČEZ). Środki te zostaną przez ośrodek „Lydie" przeznaczone na zakup wyposażenia klasy dla dzieci autystycznych.

Z myślą o ubogich

KARWINA (dc) – W ramach ogólnokrajowych „Dni walki z ubóstwem" odbędzie się dziś koncert dobroczynny w kościele ewangelickim na rynku Masaryka o godz. 19.00, którego dochód przeznaczony zostanie na pomoc szkole w Nairobi. Jego organizatorem jest karwińska agencja „Dokořán" przy współpracy z miejscowym ruchem ekumenicznym. Wystąpią tegoroczni finaliści konkursu „Colours Talents", **Beata Bocek** z kapelą, oraz mieszkający w Karwinie lekarz pochodzący z Angoli, **Bendito Garcia N'Dua**. Odbędzie się prezentacja o życiu w nairobskich slumsach oraz dyskusja nt. możliwości walki z ubóstwem w świecie.

Jutro obok domu towarowego „Prior" stanie stoisko w kształcie slumsu, w którym przez dwa dni rozdawane będą materiały informacyjne nt. kampanii walki z ubóstwem. Sprzedawane będą produkty *Fair trade*. Są to wyroby pochodzące z krajów trzeciego świata, których producenci zwracają uwagę zarówno na względy ekologiczne, jak i na zapewnienie godziwych warunków pracy dla miejscowej siły roboczej.

Czeskie Radio Ostrawa

zatrudni osobę na stanowisko

redaktora

audycji w języku polskim

ČESKÝ ROZHLAS OSTRAVA
99.0 FM • 105.3 FM • 107.3 FM

Wymagania:
- wykształcenie wyższe lub średnie
- doskonała znajomość języka polskiego w słowie i piśmie
- poprawna dykcja i przyjemna barwa głosu
- ogólne rozeznanie ze szczególnym uwzględnieniem życia polskiej mniejszości narodowej w RC
- dyspozycyjność czasowa i pracowitość
- prawo jazdy kat. B
- praktyka dziennikarska nie jest warunkiem, ale mile widziana

Oferujemy:
- ciekawą pracę w firmie o ugruntowanej pozycji na rynku medialnym
- odpowiednie wynagrodzenie płacowe

Zainteresowanych prosimy o przesłanie do 30 września br. CV i listu motywacyjnego na adres marie.brodova@ov.rozhlas.cz
lub Český rozhlas Ostrava, Kancelář ředitele, Dr. Šmerala 2, 702 00 Ostrava

GL-530

Wystawy

GALERIA KROPKA, Cz. Cieszyn, Jablunkovská: Wernisaż Wystawy Poplenerowej SAP-u 15. 9. o godz. 17.00. Wystawa potrwa do 3. 10.

Głos Ludu. Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. • Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu", ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn 737 01 • Redaktor naczelny Beata Schönwald, *schonwaldova@glosludu.cz* • Zastępca redaktora naczelnego Jacek Sikora, *sikoraj@glosludu.cz* • Redaktor sportowy *bittmar@glosludu.cz*, 596 612 346 • Redaktorzy terenowi • *chlupova@glosludu.cz* • *myszka@glosludu.cz* • *radlowska@glosludu.cz* • *sikorova@glosludu.cz* • Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, fax: 558 740 044, e-mail: *info@glosludu.cz* • *www.glosludu.cz* • Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty • Dostawę prenumeratorom prowadzi spółka Mediaservis, s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské náměstí 12D, P.O. BOX 351, Brno 659 51 • Zamówienia – tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: *zakaznickecentrum@mediaservis.cz* • Reklamacje – tel.: 800 800 890 • Kolportaż: SmD, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s.r.o. • Druk: Ringier Print CZ, a.s. Ostrawa • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr indeksu 42501, ISSN 1212-4222.

Z redakcyjnej poczty

Pracowite lato chóru »Stonawa«

Przez całe prawie lato członkowie chóru MK PZKO Stonawa spotykali się na intensywnych próbach; występowali w sumie na czterech koncertach. W lipcu stonawscy chórzyści wraz z chórem „Sucha" wzięli udział w koncercie odpustowym w Stonawie, gdzie w kościele św. Marii Magdaleny wspólnie wykonali „Hymn Trzeciego Tysiąclecia". Tydzień później członkowie chóru wystąpili z pieśniami na uroczystości wspomnieniowej w Żywocicach. W sierpniu natomiast chór uświetnił obrzęd ślubny w Stonawie, a 1 września wystąpił na Dożynkach w Suchej Średniej. Warto dodać, że chór „Stonawa" działa pod kierownictwem dyrygent Marty Orszulik, która niestrudzenie prowadzi próby chóru i poświęca mu swój (jak cenny w dzisiejszych czasach) wolny czas. Za to należą się jej serdeczne podziękowania.

MARIOLA MIKULA

Jesienny pada deszcz ...

Prognoza pogody na najbliższe dni mówi o deszczowej aurze, tak więc zmuszeni jesteśmy niejako spędzać nasz wolny czas raczej „pod dachem". Możemy przeczytać książkę, oglądać telewizję czy odwiedzić kino, teatr. Ale można również spotkać przyjaciół, znajomych i ciekawych ludzi. Tę ostatnią propozycję wykorzystali w ub. sobotę członkowie i sympatycy MK PZKO Orłowa z siedzibą w Porębie. Właśnie wtedy pożegnaliśmy lato, no bo o upale, gorącym słońcu udało nam się już prawie zapomnieć.

Na początek dla rozgrzewki rozbawił nas występ dzieci z zespołu „Drops". Skoczne piosenki porywały do tańca, ale ograniczono się do przytupywania i oklasków. Członkowie MK na bogatej wystawie przedstawili produkty ze swych ogrodów. Niektóre okazy zapewne mogłyby być prezentowane nawet w tradycyjnym „Receptářu". Miło stwierdzić, że panie znalazły czas nie tylko na prace ogrodowe, ale również na wypieki, ponieważ nie zabrakło placków ze śliwkami, jabłkami i kapustą. A co stało się z wystawką? Plony rozlosowano wśród obecnych, tak więc wszyscy opuszczali świetlicę w miłym nastroju, a niektórzy z obfitującymi w witaminy nagrodami.

HALINA STUDNIČKOWA

V Piesza Pielgrzymka do Frydku

Niewiele brakowało, a nie odbyłaby się pielgrzymka piesza do Matki Bożej Frydeckiej ... Do piątkowego wieczora trwały nieustające, ulewne deszcze. W niektórych miejscowościach wylały rzeki, a potoki, niegroźne do tej pory, stały się zagrożeniem dla ludzi. Jeszcze w piątek (dzień przed wyruszeniem) w godzinach przedpołudniowych, sprawdzając teren – trasę pielgrzymkową, stwierdziliśmy, że są miejsca, których nie da się przejść. Wiele osób radziło, by odwołać pielgrzymkę, ale tak bardzo chcieliśmy iść! Poza tym wszystko było już przygotowane... W styczniu osobiście byliśmy z wizytą u ks. proboszcza Mirosława Wesela, aby uzgodnić termin i program (w bazylice frydeckiej nieustannie coś się dzieje). Na trasie w Domasłowicach czekali na nas gospodarze z przygotowanym dla wszystkich pielgrzymów obfitym śniadaniem... Kościoły były pootwierane, byśmy mogli pokrzepić się modlitwą... Jak więc wycofać to wszystko?

Ratunkiem jak zwykle była modlitwa. 8 września jest świętem Matki Bożej i właśnie Ona nam pomogła! Pielgrzymi wyruszyli zaraz po mszy św. i błogosławieństwie w Cz. Cieszynie. Wprawdzie ołowiane chmury zwiastowały raczej deszcz, ale bardzo szybko gdzieś się zapodziały i nawet przez długi czas świeciło słońce!

Pielgrzymowało 37 osób. Najmłodszym uczestnikiem był Kamil Cienciała (13 lat), najstarszą – Janina Paprocka (71 lat). Przewodnikiem duchowym był ks. Jan Mazur SJ. Wspaniałe konferencje i niemniej głębokie rozważania podczas modlitwy Różańca Świętego i Drogi Krzyżowej zostaną w naszych sercach na długo. Niestety odczuwaliśmy brak grupy muzycznej, która przestraszyła się złej pogody. W Domasłowicach powitano pielgrzymów ze łzami w oczach i olbrzymim tortem (wszak 8 września jest dniem urodzin Matki Boskiej) państwo Irena i Józef Čespivowie. Po serdecznym powitaniu przez gospodarzy zasiedli pielgrzymi do obficie zastawionego stołu. Warto również wspomnieć ks. Pawła Motykę, proboszcza z Sedliszcza, który czekał w kościółku w Pazdernej, by razem z nami się pomodlić. Nie obeszło się też bez przygód na drodze... Wszyscy pielgrzymi musieli wykazać się zręcznością i odwagą, by przejść przez wezbrany potok. Na szczęście godzinę prędzej porządkowi Józek i Franciszek poukładali kłody drzewa (i jakąś zardzewiałą drabinkę) tak, że z ich pomocą wszyscy szczęśliwie przedostali się na drugi brzeg. W końcu dotarliśmy więc cało, zdrowo i bezdeszczowo(!) do celu naszej wędrówki, gdzie czekało nas sporo niespodzianek. Przed bazyliką pokaźna grupa wiernych z parafii trzynieckiej, na czele z p. Ireną Szymonie, powitała nas wszystkich ciepłymi słowami i kwiatami. W bazylice, która wypełniona była po brzegi, siedziało już i czekało na nas sporo wiernych z Jaworzynki i okolic, bo właśnie w Jaworzynce znajduje się (jedyna w Polsce) Matka Boża Frydecka z Trzycatka. Mszy św. przewodniczył ks. Borys Kroczek, proboszcz parafii z Trzycatka, koncelebrantami byli ks. Jan Mazur oraz ks. Krzysztof Strzelczyk, wikary w parafii frydeckiej. Wszystkich gorąco witał zaś proboszcz, ks. Mirosław Jesel. Po uroczystej mszy św., dziękując Bogu i Matce Bożej za wspaniały dzień, każdy z nas powrócił do domu wzmocniony na duchu.

JADWIGA i FRANCISZEK FRANEK

Wydarzenia Sportowe

ROZPOCZĄŁ SIĘ SEZON 2007/2008 W EKSTRALIDZE HOKEJA NA LODZIE

Trzyniec podejmuje Kladno

Skończył się okres nudnych sparingów i obozów kondycyjnych, wczoraj na dobre rozpoczął się nowy sezon w hokejowej ekstralidze. Na pierwszy ogień poszły zespoły Slavii Praga i Czeskich Budziejowic, pojedynek tych drużyn zakończył się po zamknięciu numeru. Dziś przed kamerami telewizji zmierzy się Liberec z Ujściem nad Łabą, jutro do głosu dojdzie reszta ekstraligowej stawki, a więc także Trzyniec (zagra u siebie z Kladnem) i Witkowice (wyjazdowy mecz z Pilznem).

Formuła ekstraligi nie różni się zbytnio od tej z ubiegłego sezonu. Znów na kibiców czekać będzie stosunkowo długa faza zasadnicza, z której wyłonionych zostanie pierwszych sześć ćwierćfinalistów. O dodatkowe dwa miejsca w play-offs powalczą zespoły zajmujące pozycje 7-10 w tabeli. Zmiana nastąpiła jednak w walce o utrzymanie ekstraligowej skóry. Drużyny okupujące miejsca 11-14 po rundzie zasadniczej przystąpią jeszcze do walki o uniknięcie barażu, w którym zwycięzca I ligi zmierzy się z najgorszym klubem ekstraligi.

Pod Jaworowym trwają ostatnie przygotowania do jutrzejszego inauguracyjnego spotkania z Kladnem. Stalowników z ławki trenerskiej poprowadzi dwójka Pavel Marek-Jiří Juřík, głównym szkoleniowcem Trzyńca będzie Pavel Marek - pełniący zarazem obowiązki dyrektora sportowego klubu. Pierwszorzędnym celem drużyny jest bezproblemowy awans do fazy play off. W Trzyńcu nie chcą powtórzyć scenariusza z ubiegłego sezonu, kiedy to drużyna Jiřego Juříka dosłownie w ostatniej chwili znalazła się w gronie ośmiu najlepszych drużyn. – *Zróbmy maksimum, by z wyprzedzeniem zapewnić sobie miejsce w najlepszej szóstce ekstraligi* – powiedział na konferencji prasowej **Pavel Marek**.

Trzyniec jest obecnie najbardziej kosmopolitycznym klubem ekstraligi. W podstawowym składzie Stalowników figuruje aż dziewięciu obcokrajowców – jest Polak Marcin Kolusz, Łotysz Juris Stals i Słowacy Tomáš Malec, Lubomír Sekeráš, Ivan Švarný, Juraj Štefanka, Roman Tomas, Miroslav Zálešák i Róbert Tomík. Ostatni z wymienionej siódemki Słowaków, 31-letni napastnik Róbert Tomík, jest najnowszą akwizycją trzynieckiego klubu. W zeszłym roku Tomík był na testach w rosyjskim Simbir Nowosi... w czeskiej ekstralidze w prze... ści bronił barw Karlowych Wa... Wsecina, Sparty i Zlina, gdzie w ubiegłym sezonie zaliczył 26 ... tkań. – *Na mecze do Werk Areny przychodzą tylko czescy fani ho... na lodzie. Kibicuje nam sporo P... ków, Słowaków, jesteśmy wielo... dowościowym klubem* – podk... dyrektor generalny HC Stalowni... Trzyniec, Eugeniusz Delong.

KADRA TRZYŃCA – bramk... Čechmánek, Vojtek; obrońcy: ... upa, Kundrátek, Malec, Pácal, ... ráš, Seman, Švarný, Výtisk; napast... cy: Kolusz, Korhoň, Martynek, ... rek, Polanský, Skořepa, Stals, S... Štefanka, Tomas, Zálešák, T... **Trenerzy:** Pavel Marek i Jiří Juřík.

Najbliższe mecze: Trzyniec – Kladno (jutro, 17.00), Karlowe W... – Trzyniec (niedziela, 17.30).

JANUSZ BITT...

EKSTRALIGA PIŁKARZY RĘCZNYCH

Drugie zwycięstwo HC...

Piłkarze ręczni Banika Karwina nie próżnują. Po sobotnim zwycięstwie z Preszowem podopieczni trenera Jiřego Kekrta bez większych kłopotów uporali się też z Frydkiem-Mistkiem. We wtorkowej 12. kolejce (rozegranej awansem z powodu kolizji z Ligą Mistrzów) Karwina pokonała F-M 31:21 (15:9). W barwach gości zaprezentowało się kilku karwińskich szczypiornistów, którzy we Frydku-Mistku występują na zasadzie wypożyczenia. Dobry mecz ... Požárek, Kružík i Śliwka, ... widoczni zawodnicy Frydka-M... we wtorkowym meczu.

KARWINA – FRYDEK-MISTEK 31:21 (15:9). Karwina: Mrkva, ... novič - Bednařík 4, Plšek 2, ... 3, Kuzo 3, Kieliba 3, Heinz 5, ... djič 3, Šulc 2, Mrózek 1, Petrov... Kubis 1, Korňan 1.

We wtorkowym spotkaniu ... drużyny nie wystrzegły się ... trzebnych błędów techniczn... więcej strat piłek popełnili ... gracze Frydku-Mistku. Gospo... już w pierwszej połowie wyp... wali sobie kilkubramkową ... gę i po zmianie stron mecz do... li trochę z przymusu. Trener ... **Jiří Kekrt** miał właśnie najwięk... zastrzeżenia do nonszalancj... swoich podopiecznych. – *Z F... wem zagraliśmy skoncentro... pierwszej do ostatniej minuty ... zabrakło nam w meczu z Fry... -Mistkiem. Chłopcy popełni... dużo błędów technicznych.*

W niedzielę: Karwina – K... nica (10.30)

Pod Prysznicem

To nie tak miało być

Polscy siatkarze stracili szansę na medal mistrzostw Europy, przegrali bowiem również wtorkowy mecz z Finlandią. Podopieczni trenera Raula Lozano w rozgrywanych w Moskwie i Sankt Petersburgu mistrzostwach zdołali pokonać tylko Turcję, a to za mało, by myśleć o sukcesie. Wicemistrzowie świata nie błyszczą formą, ani dobrą psychiką. Tej drużynie brakuje determinacji, z jaką gromiła rywali podczas siatkarskiego mundialu. W zespole nie ma Mariusza Wlazłego, który w decydujących momentach potrafił rozbić przeciwnika dokładnym atakiem, niemniej jednak współczesna siatkówka wymaga kolektywnego pojęcia. A tego nie widać w polskim zespole. Mistrzostwa pokazują natomiast, że w Europie nie ma już siatkarskiego słabeusza. Teraz każdy może wygrać z każdym. Polacy po prostu nie trafili z formą, i tyle. (jb)

MIĘDZYNARODOWA OBSADA ZAWODÓW NA NARTOROLKACH W MOSTACH

Najlepsi Terentjewa i Michałek

Litwinka **Irina Terentjewa** i Polak **Mariusz Michałek** zostali triumfatorami 7. edycji zawodów „Kolečková Lyže", która odbyła się w ubiegły weekend w Mostach koło Jabłonkowa. Zawody na nartorolkach są dla narciarzy świetnym treningiem przed startem zimowego sezonu. Urozmaicona trasa mosteckiego wyścigu sprzyja w dodatku dobrze wyszkolonym technicznie zawodnikom i pod Girową już po raz siódmy z rzędu nie zabrakło znanych nazwisk ze świata biegów na nartach. W Mostach w sumie w tym roku wystartowało 61 zawodników z pięciu państw europejskich.

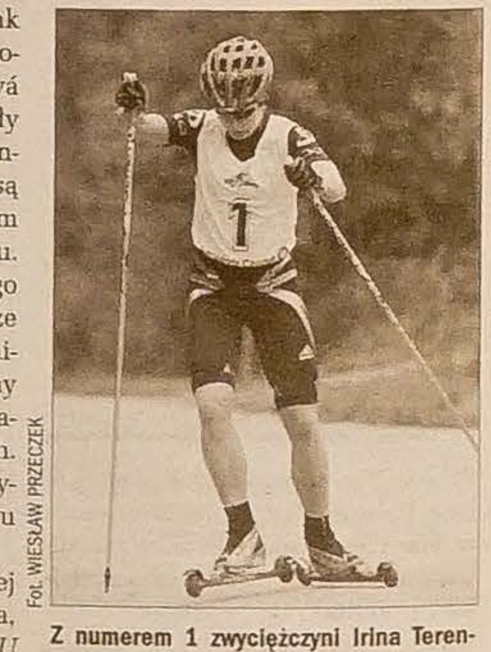

Fot. WIESŁAW PRZECZEK

Z numerem 1 zwyciężczyni Irina Terentjeva.

Zwyciężczyni głównej kobiecej kategorii, Litwinka Irina Terentjewa, nie kryła na mecie zadowolenia. – *U nas na Litwie nie mamy tak dobrych tras biegowych, w Mostach bardzo mi się podoba.* Zadowolony ze swojego występu był też Mariusz Michałek z AZS AWF Katowice, który przed dwoma tygodniami zajął czwarte miejsce w mistrzostwach RC w Jabloncu nad Nisą.

Tegorocznej edycji towarzyszyła kapryśna pogoda, deszcz nie wpłynął jednak negatywnie na poziom imprezy. – *Biegacze na nartach przyzwyczajeni są do dużo gorszych warunków ... rycznych, deszczyk nikomu nie przeszkadzał* – stwierdził Ur... **Czudek** z klubu SKI Mosty, gł... go organizatora imprezy. Nie... czone, że w przyszłości w Mo... koło Jabłonkowa mogą odby... też oficjalne mistrzostwa RC w ... gu na nartorolkach. – *Musi... nak spełnić kilka warunków ... technicznych, ale mistrzostw... to bardzo dobry pomysł* – doda... Czudek.

WYNIKI W NAJWAŻNIEJSZ... KATEGORIACH

Juniorki: 1. Dorota Kawul... Trzyniec) 30:14,7, 2. Martyna ... witcz (ŁKS Poroniec) 30:37,1, 3. ... ata Kawulok (TJ Trzyniec) 34:...

Kobiety: 1. Irina Terentjewa (Li... twa) 26:47,2, 2. Klára Mora... (Jablonec) 27:45,1, 3. Paulina M... szek (ŁKS Poroniec) 28:23,6.

Juniorzy: 1. Jakub Kořan (Železná Ruda) 36:0..., ... Tomasz Sikora (Trójwieś) 36:28,8, 3. Pavel Vozka (... nov) 40:30,4.

Mężczyźni: 1. Mariusz Michałek (Katowice) 35:..., 2. Arnošt Hlaváček (Liberec) 35:47,3, 3. Aleksej N... selskij (Litwa) 35:52,5.